

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
КОМИСИЯ ЗА ФИНАНСОВ НАДЗОР

РЕШЕНИЕ № 385-Н

от 19.05.2022 г.

На основание чл. 13, ал. 1, т. 26 от Закона за Комисията за финансов надзор, чл. 16, параграф 3 от Регламент (ЕС) № 1093/2010 на Европейския парламент и на Съвета от 24 ноември 2010 година за създаване на Европейски надзорен орган (Европейски банков орган), за изменение на Решение № 716/2009/ЕО и за отмяна на Решение 2009/78/ЕО на Комисията

КОМИСИЯТА ЗА ФИНАНСОВ НАДЗОР

РЕШИ:

I. Комисията за финансов надзор възнамерява да спазва в надзорната си практика Насоките относно вътрешното управление съгласно Директива (ЕС) 2019/2034 (EBA/GL/2021/14), издадени от Европейския банков орган, считано от 01 септември 2022 г.

II. Европейският банков орган да бъде уведомен за взетото решение по т. I.

III. Настоящото решение и насоките по т. I да бъдат обявени на интернет страницата на Комисията за финансов надзор.

ПРЕДСЕДАТЕЛ: БОЙКО АТАНАСОВ

EBA/GL/2021/14

---

22 ноември 2021 г.

Насоки

относно вътрешното управление
съгласно Директива (ЕС) 2019/2034

1. Спазване на насоките и задължения за докладване

Статут на настоящите насоки

1. Настоящите насоки са издадени съгласно член 16 от Регламент (ЕС) № 1093/2010¹. Съгласно член 16, параграф 3 от Регламент (ЕС) № 1093/2010, компетентните органи и финансовите институции, включително и инвестиционните посредници, трябва да полагат всички усилия за спазване на насоките.
2. В насоките е изложено становището на ЕБО относно подходящите надзорни практики в рамките на Европейската система за финансов надзор или относно начина, по който правото на Съюза следва да се прилага в определена област. Компетентните органи, както са определени в член 4, параграф 2 от Регламент (ЕС) № 1093/2010, за които се отнасят настоящите насоки, следва да ги спазват, като ги включат в практиките си по подходящ начин (напр. като изменят правната си рамка или надзорните процеси), включително когато насоките са насочени основно към инвестиционните посредници.

Изисквания за отчетност

3. Съгласно член 16, параграф 3 от Регламент (ЕС) № 1093/2010 компетентните органи трябва да уведомят ЕБО за това дали спазват или възнамеряват да спазват настоящите насоки или, в противен случай, да изложат причините за неспазването им до 16.05.2022. При липсата на уведомление в посочения срок ЕБО ще счита, че компетентните органи не спазват насоките. Уведомленията следва да се изпратят чрез подаване на формуляр, наличен на уебсайта на ЕБО на адрес compliance@eba.europa.eu със следното позоваване „EBA/GL/2021/14“. Уведомленията следва да се подават от лица, оправомощени да докладват относно спазването от името на своя компетентен орган. Всяка промяна в статута на спазването трябва също да се отчита пред ЕБО.
4. Уведомленията се публикуват на уебсайта на ЕБО в съответствие с член 16, параграф 3 от Регламент (ЕС) № 1093/2010.

---

¹ Регламент (ЕС) № 1093/2010 на Европейския парламент и на Съвета от 24 ноември 2010 г. за създаване на Европейски надзорен орган (Европейски банков орган), за изменение на Решение № 716/2009/ЕО и за отмяна на Решение 2009/78/ЕО на Комисията (ОВ L 331, 15.12.2010 г., стр. 12).

2. Предмет, обхват и определения

Предмет

5. В съответствие с член 26, параграф 4 от Директива (ЕС) 2019/2034² в настоящите насоки се определят правилата, процедурите и механизмите за вътрешно управление, които инвестиционните посредници следва да прилагат в съответствие с дял IV, глава 2, раздел 2 от посочената директива, за да гарантират тяхното ефективно и разумно управление.
6. Насоките се прилагат, без да се засягат разпоредбите, предвидени в членове 9, 16, 23 и 24 от Директива 2014/65/ЕС, в Делегиран регламент (ЕС) 2017/565 на Комисията и в Делегирана директива (ЕС) 2017/593 на Комисията.

Адресати

7. Адресати на настоящите насоки са компетентните органи, посочени в член 4, параграф 2, подточка viii) от Регламент (ЕС) 1093/2010 и определени в член 3, параграф 1, точка 5 от Директива (ЕС) 2019/2034, и финансовите институции, посочени в член 4, параграф 1 от Регламент (ЕС) № 1093/2010, които са инвестиционни посредници по смисъла на член 4, параграф 1, точка 1 от Директива 2014/65/ЕС, които не попадат в обхвата на член 2, параграф 2 от Директива (ЕС) 2019/2034 и не отговарят на всички условия, за да бъдат квалифицирани като малки и невзаимосвързани инвестиционни посредници съгласно член 12, параграф 1 от Регламент (ЕС) 2019/2033.

Обхват на прилагане

8. Настоящите насоки се прилагат по отношение на правилата за управление на инвестиционните посредници, включително техните правила за управление, както се изискват съгласно Директива (ЕС) 2019/2034, включително тяхната организационна структура и съответстващите нива на отговорност, както и процесите за идентифициране, управление, наблюдение и докладване на всички рискове³, на които те са изложени или могат да бъдат изложени, и по отношение на рамката за вътрешен контрол.

---

² Директива (ЕС) 2019/2034 на Европейския парламент и на Съвета от 27 ноември 2019 г. относно пруденциалния надзор върху инвестиционните посредници и за изменение на директиви 2002/87/ЕО, 2009/65/ЕО, 2011/61/ЕС, 2013/36/ЕС, 2014/59/ЕС и 2014/65/ЕС.

³ Всяко позоваване на рискове в настоящите насоки следва да включва всички рискове, на които инвестиционните посредници са или могат да бъдат изложени, включително рисковете за клиентите, пазарните рискове, рисковете за инвестиционния посредник и ликвидните рискове, операционните рискове, включително правните рискове и ИТ рисковете, и репутационните рискове, рисковете от екологичен, социален и управленски характер и рисковете от изпиране на пари и финансиране на тероризма.

9. Настоящите насоки се прилагат на индивидуална и консолидирана основа в рамките на приложното поле, определено в съответствие с член 25 от Директива (ЕС) 2019/2034.
10. Насоките са предназначени да обхванат всички съществуващи структури на управление и не дават приоритет на която и да е конкретна структура. Насоките не засягат общото разпределение на компетенциите съгласно националното дружествено право. Следователно, те следва да се прилагат независимо от използваната структура на управление (едностепенна и/или двустепенна и/или друга структура) в държавите членки. Ръководният орган, съгласно определението в точки 23 и 24 от член 3, параграф 1 от Директива (ЕС) 2019/2034, следва да се разбира като орган, който има управленски (изпълнителни) и надзорни (неизпълнителни) функции⁴.
11. Термините „ръководен орган в управленската му функция“ и „ръководен орган в надзорната му функция“ се използват в настоящите насоки, без да се отнасят до конкретна структура на управление, а позоваванията на управленската (изпълнителната) или надзорната (неизпълнителната) функция следва да се разбират като отнасящи се до органите или членовете на ръководния орган, които отговарят за тази функция съгласно националното законодателство. Когато прилагат тези насоки, компетентните органи следва да вземат предвид националното дружествено право и да посочат, ако е необходимо, за кой орган или членове на ръководния орган следва да се прилагат тези функции.
12. В държавите членки, в които ръководният орган делегира, частично или изцяло, изпълнителната функция на дадено лице или вътрешен изпълнителен орган (напр. главен изпълнителен директор, ръководен екип или изпълнителен комитет), лицата, които извършват тези изпълнителни функции и управляват дейността на инвестиционния посредник въз основа на това делегиране, следва да се разбират като съставляващи управленската функция на ръководния орган. За целите на настоящите насоки, всяко позоваване на ръководния орган в управленската му функция следва да се разбира като включващо и членовете на изпълнителния орган или главния изпълнителен директор, както са определени в настоящите насоки, дори и да не са били предложени или назначени като официални членове на ръководния орган или органи на инвестиционния посредник съгласно националното законодателство.
13. В държавите членки, в които определени отговорности се упражняват директно от акционерите, членовете или собствениците на инвестиционните посредници, а не от ръководния орган, инвестиционните посредници следва да гарантират, че тези отговорности и свързаните с тях решения са в съответствие, доколкото е възможно, с насоките, приложими за ръководния орган.
14. Използваните в настоящите насоки определения за главен изпълнителен директор, главен финансов директор и лице, заемащо ключова позиция, са чисто функционални и не са предназначени да налагат назначаването на тези служители или създаването на

---

⁴ Вж. също съображение 27 от Директива 2019/2034/ЕС.

такива позиции, освен ако това не е предвидено в съответното законодателство на ЕС или националното законодателство.

Определения

15. Освен ако не е посочено друго, термините, използвани и определени в Директива (ЕС) 2019/2034 и Регламент (ЕС) 2033/2019, имат същото значение в настоящите насоки. В допълнение, за целите на настоящите насоки се прилагат следните определения:

Рисков апетит	означава общото ниво и видовете риск, които инвестиционният посредник е готов да поеме в рамките на своя капацитет за поемане на риск, в съответствие със своя бизнес модел, за да постигне стратегическите си цели.
Капацитет за поемане на риск	означава максималното ниво на риск, което инвестиционният посредник е в състояние да поеме предвид капиталовата му база, способностите му за управление и контрол на риска и регулаторните ограничения.
Рискова култура	означава нормите, нагласите и поведението на даден инвестиционен посредник, които са свързани с информираност по отношение на риска, поемането и управлението на риска, както и контролните механизми, които оформят решенията относно рисковете. Рисковата култура влияе върху решенията на ръководството и служителите в ежедневните им дейности и оказва въздействие върху рисковете, които те поемат.
Персонал	означава всички служители на инвестиционния посредник и неговите дъщерни предприятия на консолидирана основа и всички членове на съответните им ръководни органи в управленската и в надзорната им функция.
Главен изпълнителен директор	означава лицето, което отговаря за управлението и координирането на цялостната дейност на даден инвестиционен посредник.
Главен финансов директор	означава лицето, което носи цялостната отговорност за управлението на следните дейности: управление на финансови ресурси, финансово планиране и финансова отчетност.
Ръководители на звената за вътрешен контрол	означава лицата на най-високо ниво в йерархията, които отговарят за ефективното управление на ежедневното изпълнение на независимите функции по управление на риска, спазване и вътрешен одит.
Лица, заемащи ключови позиции	означава лица, които имат значително влияние върху ръководството на инвестиционния посредник, но които не са

нито членове на ръководния орган, нито са главен изпълнителен директор. Това включва ръководителите на звената за вътрешен контрол и главния финансов директор, когато не са членове на ръководния орган, и други лица, заемащи ключови позиции, когато такива бъдат установени от инвестиционни посредници на базата на рисков базирани подход.

Други лица, заемащи ключови позиции, могат да бъдат ръководители на значими бизнес линии, клонове в Европейското икономическо пространство/Европейската асоциация за свободна търговия, дъщерни предприятия в трети държави и други вътрешни функции.

Предприятие майка от Съюза	означава инвестиционен посредник майка от Съюза, инвестиционен холдинг майка от Съюза или смесен финансов холдинг майка от Съюза, от който се изисква да спазва пруденциалните изисквания въз основа на консолидираното състояние в съответствие с член 7 от Регламент (ЕС) 2019/2033.
Пруденциална консолидация	означава прилагането на пруденциалните правила, посочени в член 25 от Директива (ЕС) 2019/2034 и член 7 от Регламент (ЕС) 2019/2033 ⁵
Инвестиционни посредници, допуснати до търговия на регулиран пазар	означава инвестиционни посредници, чиито финансови инструменти са допуснати до търговия на регулирани пазари или на многостранна система за търговия, както е определено в член 4, точки 21 и 22 от Директива 2014/65/ЕС, в една или повече държави членки ⁶ .
Акционер	означава лице, което притежава акции в инвестиционен посредник или, в зависимост от правната форма на съответния инвестиционен посредник, други собственици или членове на инвестиционния посредник.
Директорска длъжност	означава позиция като член на ръководния орган на даден инвестиционен посредник или друго юридическо лице.

⁵ Моля, вижте също РТС относно консолидирането на инвестиционните посредници съгласно Директива (ЕС) 2019/2034

⁶ Директива 2014/65/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 15 май 2014 година относно пазарите на финансови инструменти и за изменение на Директива 2002/92/ЕО и на Директива 2011/61/ЕС (ОВ L 173, 12.6.2014 г., стр. 349).

3. Въвеждане

Дата на прилагане

16. Настоящите насоки се прилагат от 30 април 2022 г.

4. Насоки

Дял I — Пропорционалност

17. При прилагането на настоящите насоки компетентните органи и инвестиционните посредници следва да вземат предвид принципа на пропорционалност, както е определен в член 26, параграф 3 от Директива (ЕС) 2019/2034 и допълнително уточнен в Дял I от настоящите насоки, за да се гарантира, че правилата за вътрешно управление, установени от инвестиционните посредници, включително в контекста на групите инвестиционни посредници, съответстват на индивидуалния рисков профил на посредника и групата, съизмерими са с техния размер и вътрешна организация, съобразени са с техния бизнес модел, с естеството, мащаба и сложността на техните дейности, и са достатъчни за ефективното изпълнение на съответните регулаторни изисквания и разпоредби.
18. За целите на предходната точка следва да се вземе предвид разнообразието от различни бизнес модели, които следват инвестиционните посредници и групите инвестиционни посредници, например инвестиционни консултанти, управители на портфейли, места на търговия, попечители, брокери по изпълнението или брокери на едро, търговски посредници и други. Съответно, за да се счита, че правилата за вътрешно управление съответстват на индивидуалния рисков профил на посредника и групата, съизмерими са с техния размер и вътрешна организация, отговарят на техния бизнес модел, съответстват на естеството, мащаба и сложността на техните дейности и са достатъчни за ефективно постигане на целите на съответните регулаторни изисквания и разпоредби, следва да се гарантира, че инвестиционните посредници с по-сложна организация или с по-голям мащаб следва да разполагат с по-сложни правила за управление, докато инвестиционните посредници с по-опростена организация или с по-малък мащаб могат да прилагат опростени правила за управление. Инвестиционните посредници следва обаче да имат предвид, че размерът или системното значение на даден инвестиционен посредник не може само по себе си да бъде показателно за степента, в която инвестиционният посредник е изложен на рискове.
19. Когато прилагат принципа на пропорционалност, както е посочено в член 26, параграф 3 от Директива (ЕС) 2019/2034 и допълнително уточнено в точка 20 от настоящите насоки, компетентните органи и инвестиционните посредници следва да гарантират, че това прилагане не води до отмяна на регулаторните изисквания за инвестиционните посредници или че се извършва по начин, който води до строги правила за управление, ясна организационна структура, адекватни механизми за вътрешен контрол, добро и ефективно управление на риска и подходящи политики за възнагражденията.
20. За целите на прилагането на принципа на пропорционалност и с цел да се осигури подходящо прилагане на регулаторните изисквания и настоящите насоки,

инвестиционните посредници и компетентните органи следва да вземат предвид всеки от следните аспекти:

- а. размерът, изразен чрез счетоводния баланс на инвестиционния посредник и включените в обхвата на неговата пруденциална консолидация дъщерни предприятия;
- б. дали стойността на балансовите и задбалансовите активи на инвестиционния посредник е средно по-малка или равна на 100 милиона евро за четиригодишния период, непосредствено предхождащ съответната финансова година, в съответствие с критериите, посочени в член 32, параграф 4, буква а) от Директива (ЕС) 2019/2034;
- в. управляваните активи;
- г. дали инвестиционният посредник има разрешение да държи пари или активи на клиенти;
- д. съхраняваните и администрираните активи;
- е. обема на изпълнените нареждания на клиенти;
- ж. обема на дневните търговски потоци;
- з. географското присъствие на инвестиционния посредник и размера на операциите в рамките на всяка юрисдикция, включително в юрисдикции на трети държави;
- и. правната форма на инвестиционния посредник, включително дали инвестиционният посредник е част от група и ако това е така, оценката на пропорционалността за групата;
- й. дали инвестиционният посредник е допуснат до търговия на регулиран пазар;
- к. дали инвестиционният посредник има разрешение да използва вътрешни модели за измерване на капиталови изисквания (напр. вътрешнорейтингов подход);
- л. вида на лицензираните дейности, услугите, извършвани от инвестиционния посредник (напр. раздели А и Б от приложение I към Директива 2014/65/ЕС), и други услуги (напр. услуги по клиринг), извършвани от инвестиционния посредник;
- м. свързаните бизнес модел и стратегия; естеството и сложността на дейността и организационната структура на инвестиционния посредник;

- н. рисковата стратегия, рисковия апетит и действителният рисков профил на инвестиционния посредник, като се вземе предвид също резултатът от оценките по процеса за надзорен преглед и оценка (ПНПО) по отношение на капитала и ликвидността;
  - о. собствеността и структурата на финансиране на инвестиционния посредник;
  - п. типа на клиентите;
  - р. сложността на финансовите инструменти или договорите;
  - с. възложените на външни изпълнители функции и канали за разпространение; и
  - т. съществуващите системи за информационни технологии (ИТ), вкл. системи за осигуряване на непрекъсваемост на дейността и възложени дейности на външни изпълнители в тази област.
21. Инвестиционните посредници, които са юридически лица, управлявани от едно-единствено физическо лице, следва да разполагат с алтернативни механизми, които гарантират стабилното и разумно управление на тези инвестиционни посредници и адекватното отчитане на вътрешните правила за управление.

Дял II — Роля и състав на ръководния орган и комитетите

1 Роля и отговорности на ръководния орган

22. Ръководният орган трябва да носи крайната и цялостна отговорност за инвестиционния посредник и определя, контролира и отчита прилагането на правилата за управление, посочени по-специално в членове 26, 28 и 29 от Директива (ЕС) 2019/2034, в рамките на инвестиционния посредник, с които се осигурява ефективното и разумно управление на инвестиционния посредник.
23. Задълженията на ръководния орган следва да бъдат ясно определени, като се прави разграничение между задълженията на управленската (изпълнителната) функция и надзорната (неизпълнителната) функция. Отговорностите и задълженията на ръководния орган следва да бъдат описани в документ в писмена форма и да са надлежно одобрени от ръководния орган. Всички членове на ръководния орган следва да бъдат напълно запознати със структурата и отговорностите на ръководния орган, както и с разделението на задачите между различните звена на ръководния орган и неговите комитети, когато е целесъобразно.
24. Надзорната и управленската функция на ръководния орган следва да си взаимодействат ефективно. Двете функции следва да предоставят една на друга достатъчно информация, която да им позволява да изпълняват своите роли. С цел да се разполага с

подходящи механизми за контрол и противодействие, вземането на решения в рамките на ръководния орган не трябва да бъде доминирано от един член или от малка подгрупа членове.

25. Без да се засягат задачите и отговорностите, възложени на ръководния орган съгласно Директива 2014/65/ЕС, отговорностите на ръководния орган следва да включват определяне, одобряване и контролиране на изпълнението на:
- а. цялостната бизнес стратегия и ключовите политики на инвестиционния посредник в приложимата правна и регулаторна рамка, като се отчитат дългосрочните финансови интереси и платежоспособността на инвестиционния посредник;
  - б. цялостната рискова стратегия, включително рисковия апетит на инвестиционния посредник и неговата рамка за управление на риска, включително подходящи политики и процедури, като се вземат предвид макроикономическата среда и бизнес цикълът на инвестиционния посредник, както и мерки, за да се гарантира, че ръководният орган отделя достатъчно време за управление на риска; подходяща и ефективна рамка за вътрешно управление и вътрешен контрол, която включва ясна организационна структура и добре функциониращи механизми за вътрешен контрол. Тези механизми следва да включват постоянна и ефективна функция за спазване и, когато е целесъобразно и пропорционално в съответствие с Дял I, звена по вътрешно управление на риска и вътрешен одит, които разполагат с достатъчно правомощия, структура и ресурси, за да изпълняват функциите си независимо, и да гарантират съответствието с приложимите регулаторни изисквания в контекста на предотвратяването на изпирането на пари и финансирането на тероризма; както и цели за управлението на ликвидността на инвестиционния посредник;
  - в. политика за възнаграждения, която да е в съответствие с принципите за възнагражденията, предвидени в членове 26 и 30 - 33 от Директива (ЕС) 2019/2034 и Насоките на ЕБО за разумни политики за определяне на възнагражденията съгласно Директива (ЕС) 2019/2034⁷;
  - г. мерки, които целят да гарантират, че индивидуалните и колективните оценки на пригодността на ръководния орган се извършват ефективно, че съставът и планирането на наследяването на ръководния орган са подходящи и че ръководният орган изпълнява функциите си ефективно⁸;

---

⁷ Насоки за разумни политики за определяне на възнагражденията съгласно Директивата за инвестиционните посредници

⁸ Вж. също съвместните насоки на ЕОЦКП и ЕБО за оценка на пригодността на членовете на ръководния орган и лицата, заемащи ключови позиции.

- д. подбор и процедура за извършване на оценка на пригодността за лица, заемащи ключови позиции⁹;
  - е. правила, които целят да гарантират вътрешното функциониране на всеки комитет към ръководния орган, когато е създаден такъв, които предоставят подробна информация за:
    - i. ролята, състава и задачите на всеки от тях;
    - ii. подходящи информационни потоци включващи документацията относно препоръките и заключенията, и отчетните линии между всеки комитет и ръководния орган, компетентните органи и други страни;
  - ж. рискова култура в съответствие с раздел 8 от настоящите насоки, която се отнася до осведомеността за риска и склонността за поемане на риск на инвестиционния посредник;
  - з. корпоративна култура и ценности в съответствие с раздел 9, които насърчават отговорно и етично поведение, включващи кодекс за поведение или подобен инструмент;
  - и. политика по отношение на конфликти на интереси на нивото на инвестиционния посредник, в съответствие с раздел 10, и за персонала в съответствие с раздел 11;
и
  - й. правила, целящи да гарантират надеждността на системите за счетоводна и финансова отчетност, включително гарантиращи финансовия и оперативен контрол и съответствието със закона и съответните стандарти.
26. При създаването, одобряването и контрола върху изпълнението на аспектите, изброени в точка 25, ръководният орган следва да се стреми да гарантира бизнес модел и правила за управление — включително рамка за управление на риска — при които се отчитат рисковете, на които инвестиционните посредници са или могат да бъдат изложени, или рисковете, които те представляват или могат да създадат за трети страни¹⁰. Когато инвестиционните посредници вземат предвид всички рискове, на които са изложени, те следва да отчетат всички относими рискови фактори, включително екологичните, социалните и управленските рискови фактори. Инвестиционните посредници следва да имат предвид, че последните може да доведат до повишаване на изложеността към пруденциални рискове¹¹. Тези екологични, социални и управленски рискови фактори

⁹ Вж. също съвместните насоки на ЕОЦКП и ЕБО за оценка на пригодността на членовете на ръководния орган и лицата, заемащи ключови позиции.

¹⁰ Вж. член 26 от Директива (ЕС) 2019/2034.

¹¹ Вж. документа за обсъждане на ЕБО относно управлението и надзора на ЕСУ рисковете, публикуван съгласно член 98, параграф 8 от ДКИ, за описание на разбирането на ЕБО за ЕСУ рисковете, свързващите канали и препоръките за договорености, процеси, механизми и стратегии, прилагани от институциите за идентифициране, оценка и управление на рисковете от екологичен, социален и управленски характер.

включват например правни рискове в областта на договорното или трудовото право, рискове, свързани с потенциални нарушения на правата на човека, или други екологични, социални и управленски фактори, които може да засегнат държавата, в която се намира доставчикът на услуги, и способността му да предоставя договорените нива на обслужване.

27. Ръководният орган следва да осъществява контрол върху процеса на оповестяване и комуникация с външни заинтересовани страни и компетентни органи.
28. Всички членове на ръководния орган следва да бъдат информирани за цялостната дейност, финансовото състояние и изложеността към риск на инвестиционния посредник, като се има предвид икономическата среда, както и за взетите решения, които оказват значително въздействие върху дейността му.
29. Член на ръководния орган може да бъде отговорен за упражняването на вътрешен контрол по смисъла на дял V, раздел 18.1, при условие че не разполага с други мандати, които биха изложили на риск неговите дейности по вътрешен контрол и независимостта на функцията за вътрешен контрол.
30. Ръководният орган следва да наблюдава, да извършва периодични прегледи и да отстранява всички слабости, които са установени по отношение прилагането на процесите, стратегиите и политиките във връзка с отговорностите, посочени в точки 25 и 26. Рамката за вътрешно управление и нейното прилагане подлежат на преглед и периодична актуализация, като се взема предвид принципът на пропорционалност, както е обяснено допълнително в дял I. Когато върху инвестиционния посредник оказват влияние съществени промени, следва да се извършва по-задълбочен преглед.
31. Когато инвестиционните посредници са юридически лица, управлявани от едноединствено физическо лице в съответствие с техните учредителни правила и националното законодателство, позоваванията в настоящите насоки на ръководен орган следва да се тълкуват като приложими към единственото лице, което отговаря за прилагането на алтернативни мерки, за да се гарантира стабилното и разумно управление на такъв инвестиционен посредник и адекватното отчитане на вътрешните правила за управление.

2 Управленска функция на ръководния орган

32. Ръководният орган в управленската си функция следва активно да участва в дейността на инвестиционния посредник и да взема разумни и информирани решения.
33. Ръководният орган в управленската си функция следва да отговаря за прилагането на стратегиите, определени от ръководния орган, и да обсъжда редовно изпълнението и целесъобразността на тези стратегии с ръководния орган с надзорна функция. Оперативното изпълнение може да се извършва от ръководството на инвестиционния посредник.

34. Ръководният орган в управленската си функция следва да оспорва по конструктивен начин и да извършва критичен преглед на предложения, обяснения и информация, получени при упражняването на правомощията му за преценка и вземане на решения. Ръководният орган в управленската си функция следва да докладва изчерпателно и да информира редовно и, ако е необходимо, без излишно забавяне ръководния орган с надзорна функция относно съответните елементи за оценката на дадена ситуация, рисковете и промените, които засягат или могат да засегнат инвестиционния посредник, например съществени решения за дейността и поетите рискове, оценка на икономическата и бизнес среда на посредника, ликвидност и стабилна капиталова база, и оценка на съществените рискове, на които е изложен.
35. Без да се засяга транспонираната на национално равнище Директива (ЕС) 2015/849 относно борбата с изпирането на пари, ръководният орган следва да определи един от своите членове в съответствие с изискванията на член 46, параграф 4 от Директива (ЕС) 2015/849, който да отговаря за прилагането на законовите, подзаконовите и административните разпоредби, необходими за спазването на посочената директива, включително съответните политики и процедури за борба с изпирането на пари и финансирането на тероризма в инвестиционния посредник и на нивото на ръководния орган.

3 Надзорна функция на ръководния орган

36. Ролята на членовете на ръководния орган в надзорната му функция следва да включва наблюдение и конструктивно оспорване стратегията на инвестиционния посредник.
37. Без да се засяга националното законодателство, ръководният орган в надзорната си функция следва да включва независими членове, както е предвидено в раздел 9.3 от Съвместните насоки на ESMA и ЕБО за оценка на пригодността на членовете на ръководния орган и лицата, заемащи ключови позиции, съгласно Директива 2013/36/ЕС и Директива 2014/65/ЕС.
38. Без да се засягат отговорностите, възложени съгласно приложимото националното дружествено право, ръководният орган в надзорната си функция следва да:
- упражнява надзор и наблюдение на вземането на решения и действията на управленско ниво и да упражнява ефективен контрол над ръководния орган в управленската му функция, включително контрол и внимателно следене на неговите индивидуални и колективни резултати и изпълнението на стратегията и целите на инвестиционния посредник;
  - оспорва по конструктивен начин и да извършва критичен преглед на предложения и информация, предоставени от членове на ръководния орган в управленската му функция, както и на неговите решения;

- в. изпълнява по подходящ начин задълженията и ролята на комитета по риска и комитета по възнагражденията, когато такива комитети не са създадени;
- г. гарантира и оценява периодично ефективността на процедурите за вътрешно управление на инвестиционния посредник, и предприема подходящи мерки за отстраняване на всички установени нередности;
- д. контролира и наблюдава дали стратегическите цели, организационната структура и рисковата стратегия на инвестиционния посредник, неговия рисков апетит и рамката за управление на риска, както и другите политики (напр. политиката за възнагражденията) и рамката за оповестяване на информация се изпълняват последователно;
- е. наблюдава дали рисковата култура на инвестиционния посредник се изпълнява последователно;
- ж. контролира изпълнението и поддържането на кодекс за поведение или подобен кодекс и ефективни политики, с цел установяване, управление и редуциране на действителните и потенциалните конфликти на интереси;
- з. контролира целостта на финансовата информация и отчетност, както и рамката за вътрешен контрол, включваща ефективна и стабилна рамка за управление на риска;
- и. гарантира, че ръководителите на звената за вътрешен контрол са в състояние да действат самостоятелно и, независимо от задължението да докладват на други вътрешни структури, бизнес линии или звена, могат да изразяват притесненията си и да предупреждават пряко ръководния орган в надзорната му функция, при необходимост, когато неблагоприятното развитие на даден риск засяга или може да засегне инвестиционния посредник; и
- й. наблюдава прилагането на плана за вътрешен одит, след предварителното участие на комитета по риска, когато е създаден такъв.

4 Роля на председателя на ръководния орган

- 39. Председателят на ръководния орган ръководи ръководния орган, допринася за ефикасния обмен на информация в рамките на ръководния орган и между ръководния орган и неговите комитети, ако има такива, и носи отговорност за неговото ефективно цялостно функциониране.
- 40. Председателят следва да насърчава и стимулира открита и критична дискусия и да гарантира, че в рамките на процеса за вземане на решения могат да се изразяват и обсъждат различни гледни точки.

41. Когато на председателя е разрешено да поеме изпълнителни функции, инвестиционният посредник следва да разполага с мерки за редуциране на евентуалните неблагоприятни ефекти върху механизма за надзор и противодействие на инвестиционния посредник (напр. чрез определяне на водещ член на управителния съвет или висш независим член на управителния съвет, или чрез включването на повече членове без изпълнителни функции в рамките на ръководния орган в надзорната му функция). Председателят на ръководния орган в надзорната му функция при инвестиционен посредник не трябва едновременно да упражнява функциите на главен изпълнителен директор в рамките на един и същ инвестиционен посредник, освен ако това не е обосновано от инвестиционния посредник и разрешено от компетентните органи.
42. Председателят следва да определя дневния ред на заседанията и да гарантира, че стратегическите въпроси се обсъждат приоритетно. Той или тя следва да гарантира, че ръководният орган взема разумни и информирани решения и че документите и информацията са получени своевременно преди заседанието.
43. Председателят на ръководния орган следва да допринася за ясното разпределение на задълженията между членовете на ръководния орган и за наличието на ефикасен обмен на информация между тях, за да се позволи на членовете на ръководния орган в надзорната му функция да дадат своя конструктивен принос за дискусиите и да проведат разумно и информирано гласуване.

5 Комитети към ръководния орган в надзорната му функция

5.1 Създаване на комитети

44. В съответствие с член 28 от Директивата за инвестиционните посредници и освен ако в националното законодателство не е предвидено друго,¹² инвестиционните посредници, чиито балансови и задбалансови активи са оценени средно на повече от 100 милиона евро за четиригодишния период, непосредствено предхождащ съответната финансова година, трябва да създадат комитети по риска и възнагражденията, които да съветват ръководния орган в изпълнение на надзорните му функции и да подготвят решенията, които трябва да бъдат взети от този орган.
45. Когато не е създаден комитет по риска, позоваванията на този комитет в настоящите насоки следва да се тълкуват като позовавания на ръководния орган в надзорната му функция.
46. Като вземат предвид критериите, изложени в дял I на настоящите насоки, инвестиционните посредници могат да създават други комитети (напр. за борба с

---

¹² Съгласно член 28 от Директива (ЕС) 2019/2034 от инвестиционните посредници, които не отговарят на критериите, посочени в член 32, параграф 4, буква а), се изисква да създадат комитет по риска, съставен от членове на ръководния орган, които нямат изпълнителни функции в съответния инвестиционен посредник.

изпирането на пари/финансирането на тероризма (ИП/ФТ), комитети по етика, поведение и спазване).

47. Инвестиционните посредници следва да гарантират ясното разпределение на задълженията и задачите между специализираните комитети на ръководния орган. Всеки комитет следва да има документиран мандат от ръководния орган в надзорната му функция, който включва обхвата на неговите отговорности и установява подходящи работни процедури.
48. Комитетите следва да подпомагат надзорната функция в конкретни области и да улесняват разработването и прилагането на надеждна рамка за вътрешно управление. Делегирането на правомощия на комитетите по никакъв начин не следва да освобождава ръководния орган в надзорната му функция от колективно изпълнение на неговите задължения и отговорности.

5.2 Състав на комитетите¹³

49. Всички комитети следва да се председателстват от член на ръководния орган без изпълнителни функции, който е в състояние да упражни обективна преценка.
50. Независими членове¹⁴ на ръководния орган в неговата надзорна функция следва да участват активно в комитетите.
51. Когато трябва да бъдат създадени комитети в съответствие с Директива (ЕС) 2019/2034 или националното законодателство, като общ принцип те следва да бъдат съставени най-малко от трима членове и да имат поне един независим член, като се вземат предвид критериите, посочени в дял I от настоящите насоки и съвместните насоки на ЕБО и ESMA относно оценката на пригодността на членовете на ръководния орган и на лицата, заемащи ключови позиции. Когато в надзорната функция на ръководния орган няма достатъчен брой членове, за да се осигури стабилен състав на комитетите, както е посочено в настоящия раздел, задачите на комитета може да се делегират на един член на ръководния орган в надзорната му функция, който се подпомага от персонал, ако е необходимо. Комитетите може да се състоят от една и съща група членове, като се вземат предвид критериите, посочени в дял I, и броят на независимите членове на ръководния орган в надзорната му функция, наред със специфичния опит, знания и умения, които се изискват индивидуално или колективно от комитетите. Обосновката за състава на комитетите следва да се документира.
52. Комитетът по риска следва да бъде съставен от членове без изпълнителни функции на ръководния орган на съответния инвестиционен посредник в надзорната му функция.

---

¹³ Настоящият раздел следва да се чете заедно със съвместните насоки на ЕОЦКП и ЕБО относно оценката на пригодността на членовете на ръководния орган и лицата, заемащи ключови позиции, съгласно Директива 2013/36/ЕС и Директива 2014/65/ЕС.

¹⁴ Както е определено в раздел 9.3 от съвместните насоки на ЕОЦКП и ЕБО относно оценката на пригодността на членовете на ръководния орган и лицата, заемащи ключови позиции, съгласно Директива 2013/36/ЕС и Директива 2014/65/ЕС.

Комитетът по възнагражденията следва да бъде съставен в съответствие с раздел 2.3 от насоките на ЕБО за разумни политики за определяне на възнагражденията¹⁵.

53. Председателят на комитета по риска следва да бъде, когато е възможно независим член. Членовете на комитета по риска следва да разполагат, индивидуално и колективно, съответно с необходимите знания, умения и експертен опит относно процеса на подбор и изискванията за пригодност, както и практиките за управление и контрол на риска. Във всички инвестиционни посредници председателят на комитета по риска, когато е възможно не следва да бъде нито председателят на ръководния орган, нито председателят на който и да е друг комитет.

5.3 Процедури на комитетите

54. Комитетите следва да предоставят редовно доклади на ръководния орган в надзорната му функция.
55. Комитетите следва да взаимодействат помежду си, когато е уместно. Без да се засяга точка 51, такова взаимодействие би могло да бъде под формата на кръстосано участие, така че председателят или член на комитета може да бъде също член на друг комитет.
56. Членовете на комитетите следва да участват в открити и критични дискусии, по време на които различните гледни точки се обсъждат по конструктивен начин.
57. Комитетите следва също да документират дневния ред на заседанията на комитетите и техните основни резултати и заключения.
58. Комитетът по риска следва най-малко да:
- а. има достъп до цялата относима информация и данни, необходими за изпълнението на своята роля, включително информация и данни от съответната корпоративна или контролна функция (напр. правни, финансови, човешки ресурси, ИТ, вътрешен одит, риск и спазване, включително информация относно ИП/ФТ и обобщена информация относно доклади за съмнителни сделки, както и рискови фактори за изпирането на пари/финансирането на тероризма);
  - б. получава редовни доклади, ad hoc информация, съобщения и становища от ръководителите на функцията за вътрешен контрол относно настоящия рисков профил на инвестиционния посредник, неговите рискова култура и рискови лимити, както и относно всякакви съществени нарушения¹⁶, които може да са възникнали, с подробна информация и препоръки за коригиращите мерки, които

¹⁵ Насоки на ЕБО за разумни политики за възнагражденията съгласно член 34, параграф 3 от Директива (ЕС) 2019/2034.

¹⁶ По отношение на сериозните нарушения в областта на борбата с изпирането на пари и финансирането на тероризма, вж. също насоките, които ще бъдат издадени съгласно член 117, параграф 6 от Директива 2013/36/ЕС, в които се посочва начинът на сътрудничество и обмен на информация между органите, посочени в точка 5 от този член, по-специално по отношение на трансграничните групи и в контекста на установяването на сериозни нарушения на правилата за борба с изпирането на пари.

са предприети, ще бъдат предприети или са предложени за справяне с тях; периодично да преразглежда и взема решение относно съдържанието, формата и честотата на информацията, която трябва да се отчита на него във връзка с риска; и

- в. ако е необходимо, гарантират подходящо участие на звената за вътрешен контрол и другите относими функции (човешки ресурси, правни и финансови) в рамките на техните области на компетентност и/или да потърсят съвет от външен експерт.

5.4 Роля на комитета по риска

59. Когато е създаден комитет по риска, той следва най-малко да:

- а. съветва и подпомага ръководния орган в надзорната му функция по отношение на настоящата и бъдещата рискова стратегия и рисковия апетит на инвестиционния посредник като цяло и да подпомага ръководния орган в контрола над изпълнението на стратегията, за да гарантира, че те са в съответствие с бизнес целите, корпоративната култура и ценностите на инвестиционния посредник;
- б. подпомага ръководния орган в надзорната му функция във връзка с контрола над изпълнението на рисковата стратегия на инвестиционния посредник и определянето на съответните лимити;
- в. осъществява контрол върху изпълнението на стратегиите за управление на капитала и ликвидността, както и за всички други относими рискове на даден инвестиционен посредник, като например рискове за клиенти, рискове за пазара, рискове за посредниците, операционни рискове (вкл. правен и ИТ риск) и репутационен риск, за да оцени тяхната адекватност спрямо одобрената рискова стратегия и рисковия апетит;
- г. предоставя на ръководния орган в надзорната му функция препоръки относно необходимите корекции на рисковата стратегия, произтичащи от, наред с другото, промени в бизнес модела на инвестиционния посредник, развитието на пазара или препоръки, отправени от функцията за управление на риска;
- д. предоставя съвети относно назначаването на външни консултанти, които ръководният орган в надзорната си функция може да реши да ангажира за съвет или подкрепа;
- е. прави преглед на редица възможни сценарии, включително неблагоприятни сценарии, за да оцени как рисковия профил на инвестиционния посредник би реагирал на външни и вътрешни събития;

- ж. следи за съгласуваност между всички съществени финансови инструменти и услуги, които се предлагат на клиентите, и бизнес модела и рисковата стратегия на инвестиционния посредник. Комитетът по риска, когато е създаден такъв, следва да оценява рисковете, свързани с предлаганите финансови инструменти и услуги, и да взема предвид съгласуването на цените, определени за продуктите и услугите, и печалбата, получавана от тези продукти и услуги; и
  - з. да извършва оценка на препоръките от вътрешни или външни одитори и да предприема проследяване относно правилното изпълнение на одобрените мерки.
60. Комитетът по риска следва да си сътрудничи с други комитети, чиито дейности могат да имат въздействие върху рисковата стратегия (напр. комитета по възнагражденията, когато е създаден такъв), и да комуникира редовно с звената за вътрешен контрол на инвестиционния посредник, по-специално с функцията за управление на риска.

Дял III — Рамка за управление

6 Организационна рамка и структура

6.1 Организационна рамка

61. Ръководният орган на даден инвестиционен посредник следва да осигури подходяща и прозрачна организационна и оперативна структура за инвестиционния посредник и да разполага с писмено описание за нея. Структурата следва да насърчава и демонстрира ефективното и разумно управление на инвестиционния посредник на индивидуално и консолидирано ниво.
62. Ръководният орган следва да гарантира, че звената по вътрешен контрол разполагат с подходящи финансови и човешки ресурси, както и с правомощия да изпълняват ефективно своята роля. Като минимум функцията за спазване следва да осъществява дейността си независимо, включително да е налице подходящо разделение на задълженията. Отчетните линии и разпределението на отговорностите, по-специално сред лицата, заемачи ключови позиции, в рамките на даден инвестиционен посредник, следва да бъдат ясни, точно определени, последователни, изпълними и надлежно документирани. Документацията следва да се актуализира, когато е уместно.
63. Структурата на инвестиционния посредник не трябва да възпрепятства способността на ръководния орган да наблюдава и управлява ефективно рисковете, пред които са изложени инвестиционният посредник или групата, или способността на компетентния орган да упражнява ефективен надзор върху инвестиционния посредник.
64. Ръководният орган следва да преценява дали и по какъв начин съществените промени в структурата на групата (напр. създаване на нови дъщерни предприятия, сливания и придобивания, продажба или ликвидация на части от групата, или външно развитие)

оказват влияние върху стабилността на организационната рамка на инвестиционния посредник. Когато се установят слабости, ръководният орган следва да извърши всички необходими корекции възможно най-бързо.

6.2 Опознай своята структура

65. Ръководният орган следва да познава изцяло и да разбира правната, организационната и оперативната структура на инвестиционния посредник („опознай своята структура“), както и да гарантира, че тя е в съответствие с одобрените му стратегии за дейността и риска, както и рисковия му апетит, и е обхваната от неговата рамка за управление за риска.
66. Ръководният орган следва да отговаря за одобряването на надеждни стратегии и политики за създаването на нови структури. Когато даден инвестиционен посредник създава много юридически лица в рамките на своята група, техният брой и, по-специално, взаимовръзките и сделките между тях, не следва да затрудняват устройството на вътрешното му управление и ефективното управление и контрол на рисковете на групата като цяло. Ръководният орган следва да гарантира, че структурата на даден инвестиционен посредник и, ако е приложимо, структурите в рамките на дадена група, като се вземат предвид критериите, описани в раздел 7, са ясни, ефикасни и прозрачни за персонала на инвестиционния посредник, неговите акционери и другите заинтересовани страни, както и за компетентния орган.
67. Ръководният орган следва да управлява структурата на инвестиционния посредник, нейното развитие и ограничения и да гарантира, че структурата е обоснована и ефикасна и не води до неоправдана или неподходяща усложненост.
68. Ръководният орган на предприятие майка от Съюза следва да разбира не само правната, организационната и оперативната структура на групата, но и целите и дейностите на различните субекти и връзките и отношенията между тях. Това включва разбиране на специфичните за групата операционни рискове и вътрешногруповите експозиции, както и на това по какъв начин финансирането, капиталът, ликвидността и рисковите профили на групата могат да бъдат засегнати при нормални и неблагоприятни обстоятелства. Ръководният орган следва да гарантира, че инвестиционният посредник е в състояние своевременно да представя информация относно групата по отношение на вида, характеристиките, организационната структура, структурата на собственост и дейността на всяко юридическо лице и че инвестиционните посредници в рамките на групата спазват всички изисквания за отчетност на индивидуална, подконсолидирана и консолидирана основа.
69. Ръководният орган на дадено предприятие майка от Съюза следва да гарантира, че различните субекти от групата (вкл. самото предприятие майка от Съюза) получават достатъчно информация, за да разбират ясно общите цели, стратегии и рисков профил на групата и за това по какъв начин съответният субект от групата е включен в структурата

и оперативното функциониране на групата. Тази информация и всяко нейно изменение следва да бъдат документирани и предоставени на съответните звена, включително на ръководния орган, бизнес линиите и звената за вътрешен контрол. Членовете на ръководния орган на предприятие майка от Съюза следва да се информират относно рисковете, произтичащи от структурата на групата, като вземат предвид критериите, посочени в раздел 7 от насоките. Това включва получаването на:

- a. информация за основни източници на риск;
- б. редовни доклади за оценка на цялостната структура на инвестиционния посредник и оценка на съответствието на дейностите на отделните субекти по отношение на одобрената стратегия на групата; и
- в. редовни доклади по въпроси, по които регулаторната рамка изисква съответствие на индивидуална и консолидирана основа.

6.3 Сложни структури и нестандартни или непрозрачни дейности

70. Инвестиционните посредници следва да избягват да създават сложни и потенциално непрозрачни структури. Когато вземат решения, инвестиционните посредници следва да отчетат резултатите от оценката на риска, извършена с цел да се установи дали тези структури могат да се използват за цел, свързана с изпиране на пари, финансиране на тероризма или други финансови престъпления, и съответните налични контролни механизми и правна рамка¹⁷. За целта инвестиционните посредници следва да вземат предвид най-малко следното:

- a. степента, в която юрисдикцията, в която ще бъде създадена структура, изпълнява ефективно европейските и международните стандарти за данъчна прозрачност, борба с изпирането на пари и финансирането на тероризма¹⁸;
- б. степента, в която структурата изпълнява ясна икономическа и законна цел;
- в. степента, в която структурата може да се използва за укриване на самоличността на крайния действителен собственик;

¹⁷ За повече подробности относно оценката на държавния риск и риска, свързан с отделни продукти и клиенти, инвестиционните посредници следва също така да се позоват на съвместните насоки относно рисковите фактори, свързани с ИП/ФТ (EBA GL JC/2017/37), които са в процес на преразглеждане.

¹⁸ Вж. също Делегиран регламент (ЕС) 2019/758 на Комисията от 31 януари 2019 г. за допълване на Директива (ЕС) 2015/849 на Европейския парламент и на Съвета по отношение на регулаторните технически стандарти за минималните действия и вида допълнителни мерки, които кредитните и финансовите институции трябва да предприемат с цел ограничаване на риска от изпиране на пари и финансиране на тероризма в някои трети държави: <https://eba.europa.eu/regulation-and-policy/anti-money-laundering-and-e-money/rts-on-the-implementation-of-group-wide-aml/cft-policies-in-third-countries>

- г. степента, в която искането на клиента, което води до евентуалното създаване на дадена структура, дава повод за притеснение;
  - д. дали структурата може да попречи на подходящото наблюдение от страна на ръководния орган на инвестиционния посредник или на способността на инвестиционния посредник да управлява свързания риск; и
  - е. дали структурата създава пречки за осъществяването на ефективен надзор от страна на компетентните органи.
71. Във всеки случай инвестиционните посредници не следва да създават непрозрачни или ненужно сложни структури, които нямат ясна икономическа обосновка или правна цел, или структури, които биха могли да породят съмнение, че е възможно да са създадени за цел, свързана с финансови престъпления.
72. При създаването на подобни структури ръководният орган следва да е наясно с тях, тяхната цел и специфичните рискове, свързани с тях, и да гарантира, че звената за вътрешен контрол участват по подходящ начин. Тези структури следва да бъдат одобрени и поддържани само ако целта им е ясно определена и разбрана и ако ръководният орган е убеден, че са идентифицирани всички съществени рискове, включително за репутацията, че всички рискове могат да се управляват ефективно и да бъдат правилно отчитани, както и че има осигурен ефективен контрол. Колкото по-сложни и непрозрачни са организационната и оперативната структура, и колкото по-големи са рисковете, толкова по-интензивен следва да бъде контрола на структурата.
73. Инвестиционните посредници следва да документират своите решения и да могат да ги обосноват пред компетентните органи.
74. Ръководният орган следва да гарантира, че се предприемат подходящи действия за избягване или редуциране на рисковете от дейностите в рамките на тези структури. Това включва гарантирането, че:
- а. инвестиционният посредник разполага с подходящи политики, процедури и документиране на процесите (напр. приложими лимити и информационни потоци) за разглеждане, спазване, одобрение и управление на риска, свързан с такива дейности, като се вземат предвид последствията за организационната и оперативната структура на групата, нейния рисков профил и репутационния риск;
  - б. информацията относно тези дейности и рисковете, свързани с тях, е достъпна за предприятието майка от Съюза, както и вътрешните и външните одитори, и се докладва на ръководния орган в надзорната му функция и на компетентния орган, издал разрешението; и
  - в. инвестиционният посредник периодично оценява текущата нужда за поддържане на такива структури.

75. Тези структури и дейности, включително тяхното съответствие със законодателството и професионалните стандарти, следва да подлежат на редовен преглед. Когато е установена функция за вътрешен одит, тя следва да извършва прегледа, следвайки рисково базиран подход.
76. Когато извършват нестандартни или непрозрачни дейности за клиенти (напр. подпомагане на клиенти при създаване на дружества в офшорни зони, разработване на сложни структури, улесняване на сделки за клиентите или предоставяне на попечителски услуги), които поставят вътрешното управление пред подобни предизвикателства за вътрешното управление и създават значими операционни рискове и репутационни рискове, инвестиционните посредници следва да предприемат ефективни мерки за управление на риска. По-специално инвестиционните посредници следва да анализират причината, поради която даден клиент желае да създаде конкретна структура.

7 Организационна рамка в контекста на група

77. В съответствие с член 25 от Директива (ЕС) 2019/2034 и член 7 от Регламент (ЕС) 2019/2033, и освен ако компетентните органи не прилагат член 8 от Регламент (ЕС) 2019/2033, предприятията майки от Съюза и техните дъщерни предприятия, за които се прилага Директива (ЕС) 2019/2034, следва да гарантират, че правилата, процесите и механизмите за управление са последователни и добре интегрирани на консолидирана основа. За тази цел предприятията и дъщерните предприятия, попадащи в обхвата на пруденциалната консолидация, следва да прилагат такива правила, процеси и механизми в дъщерните си предприятия, които не са обект на Директива (ЕС) 2019/2034, включително тези, които са установени в трети държави, включително в офшорни финансови центрове, за да осигурят надеждни правила за управление на консолидирана основа. Компетентните звена в предприятието майка от Съюза и неговите дъщерни предприятия следва да си взаимодействат и да обменят данни и информация, ако е уместно. Правилата, процесите и механизмите за управление следва да гарантират, че предприятието майка от Съюза разполага с достатъчно данни и информация и може да оцени рисковия профил на групата, както е описано подробно в раздел 6.2.
78. Ръководният орган на дъщерно предприятие, което е обект на Директива (ЕС) 2019/2034, следва да приема и прилага на индивидуална основа груповите политики за управление, установени на консолидирано ниво, по начин, който съответства на всички специфични изисквания съгласно законодателството на ЕС и националното законодателство.
79. На консолидирано ниво предприятието майка от Съюза следва да гарантира спазването на груповите политики за управление и рамката за вътрешен контрол, посочена в дял V, от всички инвестиционни посредници и други субекти, включени в обхвата на пруденциалната консолидация, включително техните дъщерни предприятия, които не са обект на Директива (ЕС) 2019/2034. Когато прилага политики за управление, предприятието майка от Съюза следва да гарантира, че съществуват надеждни правила

за управление за всяко дъщерно предприятие, и да разгледа възможностите за въвеждане на специфични правила, процеси и механизми, когато дейностите не са организирани в отделни юридически лица, а в рамките на матрица от бизнес линии, която включва множество юридически лица.

80. Предприятието майка от Съюза следва да вземе предвид интересите на всички свои дъщерни предприятия и начина, по който стратегиите и политиките допринасят за интересите на всяко дъщерно предприятие и за интересите на групата като цяло в дългосрочен план.
81. Предприятието майка от Съюза и неговите дъщерни предприятия следва да гарантират, че инвестиционните посредници и субектите в рамките на групата отговарят на всички специфични регулаторни изисквания във всяка относима юрисдикция.
82. Предприятието майка следва да гарантира, че в дъщерните предприятия, установени в трети държави, които са включени в обхвата на пруденциалната консолидация, съществуват правила, процеси и механизми за управление, които са в съответствие с груповите политики за управление и отговарят на изискванията на членове 25—32 от Директива (ЕС) 2019/2034 и настоящите насоки, доколкото това не противоречи на законите на третата държава.
83. Изискванията за управление на Директива 2019/2034/ЕС и разпоредбите в настоящите насоки се прилагат по отношение на инвестиционни посредници, намиращи се в Съюза, независимо от факта, че те може да са дъщерни предприятия на предприятие майка от трета държава. Когато дъщерно предприятие от ЕС с предприятие майка от трета държава, е предприятие майка от Съюза, обхватът на пруденциалната консолидация в ЕС не включва нивото на инвестиционния посредник майка, намиращ се в трета държава, и други преки дъщерни предприятия на това предприятие майка. Предприятието майка от Съюза следва да гарантира, че политиката за управление в рамките на групата на инвестиционния посредник майка от трета държава е взета предвид в рамките на собствената му политика за управление, доколкото това не противоречи на изискванията, определени съгласно съответното законодателство на ЕС, включително Директива (ЕС) 2019/2034 и допълнителните специфични разпоредби съгласно настоящите насоки.
84. При създаването на политики и документирането на правилата за управление инвестиционните посредници следва да вземат предвид аспектите, изброени в приложение I. Въпреки че политиките и документацията могат да бъдат включени в отделни документи, инвестиционните посредници следва да обмислят комбинирането им или реферирането им в единен документ, отнасящ се до рамката за управление.

Дял IV — Рискава култура и бизнес поведение

8 Рискава култура

85. Разумната, надлежна и последователна рискава култура следва да бъде основен елемент от ефективното управление на риска на инвестиционния посредник и да дава възможност на инвестиционните посредници да вземат разумни и информирани решения.
86. Инвестиционните посредници следва да разработят интегрирана рискава култура за целия инвестиционен посредник, основана на пълно разбиране и цялостен поглед върху рисковете, на които са изложени, включително рисковете за клиентите, пазарите, риска за самия инвестиционен посредник и ликвидните рискове, по-специално тези, които могат да окажат съществено въздействие върху нивото на наличния собствен капитал или да го изчерпят, и начина, по който те се управляват, като се вземат предвид капацитета за поемане на риск и рисковия апетит на инвестиционния посредник.
87. Инвестиционният посредник следва да разработи рискава култура чрез политики, комуникация и обучение на персонала по отношение на дейностите, стратегията и рисковия профил на инвестиционния посредник и да адаптира комуникацията и обучението на персонала, така че да взема предвид отговорностите на персонала във връзка с поемането на риск и управлението на риска.
88. Персоналът следва да бъде напълно наясно със своите отговорности, свързани с управлението на риска. Управлението на риска не трябва да се ограничава до специалистите по управление на риска или функцията за вътрешен контрол. Бизнес звената под наблюдение на ръководния орган, следва да носят основната отговорност за ежедневното управление на рисковете в съответствие с политиките, процедурите и механизмите за контрол на инвестиционния посредник, като вземат предвид рисковия апетит и капацитета на инвестиционния посредник за поемане на риск.
89. Устойчивата рискава култура следва да включва, но не е непременно ограничена до:
- a. Нагласа, зададена от ръководството: ръководният орган следва да отговаря за определянето и разпространяването на основните ценности и очаквания на инвестиционния посредник. Поведението на неговите членове следва да отразява тези ценности. Ръководството на инвестиционния посредник, включително лицата, заемащи ключови позиции, следва да допринася за предаването на основните ценности и очаквания на персонала в инвестиционния посредник. Персоналът следва да действа в съответствие с всички приложими законови и подзаконови актове и незабавно да съобщава за установено неспазване на разпоредби в или извън рамките на инвестиционния посредник (напр. на компетентния орган чрез процеса за подаване на сигнали за нарушения). Ръководният орган следва редовно да насърчава, наблюдава и оценява рисковата култура на инвестиционния посредник; да взема предвид

въздействието на рисковата култура върху финансовата стабилност, рисковия профил и стабилното управление на инвестиционния посредник; и да прави промени, ако е необходимо.

- б. Отчетност: съответният персонал на всички нива следва да познава и разбира основните ценности на инвестиционния посредник и, доколкото е необходимо за ролята на този персонал, неговия рисков апетит и капацитет за поемане на риск. Той следва да е в състояние да изпълнява своите функции и да бъде наясно, че ще бъде подведен под отговорност за действията си във връзка със склонността за поемане на риск на инвестиционния посредник.
- в. Ефективна комуникация и противопоставяне: разумната рискова култура следва да насърчава среда с открита комуникация и ефективно противопоставяне, в която процесите за вземане на решения насърчават широк спектър от гледни точки, да дава възможност за тестване на съществуващите практики, да стимулира конструктивно критично отношение сред персонала, и да насърчава създаването на условия за открита и конструктивна ангажираност в цялата организация.
- г. стимули: подходящите стимули следва да играят важна роля при съгласуването на склонността за поемане на рискове с рисковия профил на инвестиционния посредник и неговите дългосрочни интереси¹⁹.

9 Корпоративни ценности и кодекс за поведение

- 90. Ръководният орган следва да разработи, приеме, спазва и насърчава високи етични и професионални стандарти, като взема предвид специфичните нужди и характеристики на инвестиционните посредници, и да гарантира прилагането на тези стандарти (чрез кодекс за поведение или подобен инструмент). Той следва също така да следи за спазването на тези стандарти от страна на персонала. Ако е приложимо, ръководният орган може да приема и прилага изготвени от инвестиционния посредник стандарти, приложими за цялата група, или общите стандарти, публикувани от асоциации или други относими организации.
- 91. Инвестиционните посредници следва да гарантират, че няма дискриминация на персонала въз основа на пол, раса, цвят на кожата, етнически или социален произход, генетични белези, езици, религия или изповедание, политически или други убеждения, принадлежност към национално малцинство, имуществено състояние, рождение, увреждане, възраст или сексуална ориентация.
- 92. Политиките на инвестиционните посредници следва да бъдат неутрални по отношение на пола. Това включва, но не се ограничава до възнаграждения, политики за наемане на служители, планове за кариерно развитие и приемственост, достъп до обучение и

---

¹⁹ Вж. също насоките на ЕБО за разумни политики за определяне на възнагражденията съгласно Директива 2034/2019/ЕС.

възможност за кандидатстване по вътрешни обяви за свободни работни места. Институциите следва да гарантират равни възможности²⁰ за целия персонал, независимо от техния пол, включително по отношение на перспективите за професионално развитие, и да се стремят да подобрят представителството на по-слабо представения пол в ръководния орган, както и в групата на персонала с ръководни отговорности, както е определено в делегирания регламент на Комисията (регулаторни технически стандарти (РТС) относно категоризирания персонал). Инвестиционните посредници следва да наблюдават тенденцията в разликата в заплащането на жените и мъжете. Когато инвестиционните посредници имат 50 или повече служители²¹, наблюдението следва да се извършва поотделно за категоризирания персонал (с изключение на членовете на ръководния орган), членовете на ръководния орган в управленската му функция, членовете на ръководния орган в надзорната му функция и друг персонал. Институциите следва да имат политики, които улесняват реинтеграцията на персонала след отпуск по майчинство, отпуск по бащинство или за отглеждане на дете.²²

93. Прилаганите стандарти следва да са насочени към подобряване на надеждността на правилата за вътрешно управление на инвестиционния посредник и намаляване на рисковете, на които е изложен инвестиционният посредник, по-специално операционния риск и репутационния риск, които могат да окажат значително отрицателно въздействие върху рентабилността и устойчивостта на инвестиционния посредник чрез глоби, разходи за съдебни спорове, ограничения, наложени от компетентните органи, други финансови и наказателни санкции, и загуба на стойността на търговската марка и доверието на потребителите.
94. Ръководният орган следва да има ясни и документирани политики за това как се изпълняват тези стандарти. Тези политики следва да:
- а. напомнят на персонала, че всички дейности на инвестиционния посредник следва да се извършват в съответствие с приложимото законодателство и с корпоративните ценности на инвестиционния посредник;
  - б. повишават осведомеността за рисковете чрез добра рискова култура в съответствие с раздел 9 от насоките, като предават очакванията на ръководния орган, че дейностите няма да преминат отвъд определения рисков апетит и лимитите, определени от инвестиционния посредник, както и съответните отговорности на персонала;

---

²⁰ Вж. също Директива 2006/54/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 5 юли 2006 г. за прилагането на принципа на равните възможности и равното третиране на мъжете и жените в областта на заетостта и професиите.

²¹ Вж. също Насоки на ЕБО за разумни политики за определяне на възнагражденията съгласно Директива (ЕС) 2019/2034.

²² Вж. също Насоки на ЕБО за разумни политики за определяне на възнагражденията съгласно Директива (ЕС) 2019/2034.

- в. да определят принципите и предоставят примери за приемливо и неприемливо поведение, свързани най-вече с неправилна финансова отчетност и нарушения, икономически и финансови престъпления, включително, но и не само измама, изпиране на пари и финансиране на тероризма, и антитръстови практики, финансови санкции, подкупи и корупция, манипулиране на пазара, неправомерни продажби и други нарушения на законите за защита на потребителите, данъчни престъпления, извършени пряко или косвено, включително чрез незаконни или забранени схеми за арбитраж на дивиденди;
  - г. разясняват, че в допълнение към спазването на правните и регулаторните изисквания и вътрешните политики, от персонала се очаква да действа честно и почтено и да изпълнява своите задължения с необходимите умения, грижа и старание; и
  - д. гарантират, че персоналът е осведомен за възможните външни и вътрешни дисциплинарни мерки, правни действия и санкции, които могат да бъдат приложени при некоректно и неприемливо поведение.
95. Инвестиционните посредници следва да наблюдават спазването на тези стандарти и да гарантират осведомеността на персонала, например като предоставят обучения. Инвестиционните посредници следва да определят функцията, която отговаря за наблюдението на спазването и оценката на нарушенията на кодекса за поведение или подобен инструмент, както и процедурата за справяне със случаите на неспазване на изискванията. Резултатите следва да се докладват периодично на ръководния орган.

10 Политика срещу конфликтите на интереси на ниво посредник

96. Ръководният орган следва да отговаря за изготвянето, одобряването и контрола върху прилагането и поддържането на ефективни политики с цел установяване, оценка, управление и редуциране или предотвратяване на настоящи и потенциални конфликти на интереси на нивото на инвестиционния посредник, напр. в резултат на различните дейности и задачи на инвестиционния посредник, на различните инвестиционни посредници в обхвата на пруденциалната консолидация, или на различните бизнес линии или звена в даден инвестиционен посредник, или по отношение на външните заинтересовани страни. При определянето на тези политики инвестиционните посредници следва да имат предвид, че тези политики трябва да са в съответствие и с член 16, параграф 3 и член 23 от Директива 2014/65/ЕС и членове 33—35 от Делегиран регламент (ЕС) 2017/565 на Комисията.

97. Мерките на инвестиционните посредници за управление или, ако е уместно, редуциране на конфликтите на интереси следва да бъдат документирани и да включват, наред с другото:
- а. подходящо разделение на задълженията, напр. възлагане на дейностите, пораждащи конфликти при обработването на сделки или при предоставянето на услуги, на различни лица, или възлагане на отговорностите, свързани с контрола и докладването на дейности, пораждащи конфликт на интереси, на различни лица;
  - б. създаване на информационни бариери, например чрез физическо разделяне на определени бизнес линии или звена.

11 Политика относно конфликтите на интереси за персонала²³

98. Без да се засяга член 23 от Директива 2014/65/ЕС и глава 2, раздел 3 от Делегиран регламент (ЕС) 2017/565 на Комисията, ръководният орган следва да отговаря за изготвянето, одобряването и контрола върху прилагането и поддържането на ефективни политики с цел установяване, оценка, управление и редуциране или предотвратяване на настоящи и потенциални конфликти между интересите на инвестиционния посредник и частните интереси на персонала, включително на членовете на ръководния орган, които биха могли да окажат негативно влияние върху изпълнението на техните задължения и отговорности. Предприятието майка от Съюза следва да разглежда интересите в рамките на политиката на групата срещу конфликтите на интереси на консолидирана основа.
99. Политиката следва да има за цел да установява конфликти на интереси сред персонала, включително на интересите на най-близките членове на семействата им. Инвестиционните посредници следва да вземат предвид факта, че конфликти на интереси могат да възникнат не само от настоящи, но и от минали лични или професионални отношения. В случай че възникнат конфликти на интереси, инвестиционните посредници следва да оценят тяхната значимост, да вземат решение относно мерките за тяхното редуциране и съответно да ги приложат.
100. По отношение на конфликтите на интереси, които могат да възникнат от минали отношения, инвестиционните посредници следва да определят подходящ срок, в който желаят персоналет да докладва за такива конфликти на интереси, на основание на това, че те могат да окажат въздействие върху поведението на персонала и участието му в процеса на вземане на решения.

---

²³ Настоящият раздел следва да се чете заедно със съвместните насоки на ЕОЦКП и ЕБО за оценка на пригодността на членовете на ръководния орган и лицата, заемащи ключови позиции, съгласно Директива 2013/36/ЕС и Директива 2014/65/ЕС.

101. Политиката следва да обхваща най-малко следните ситуации или отношения, при които може да възникнат конфликти на интереси:
- а. икономически интереси (напр. акции, други права на собственост и членства, финансови холдинги и други икономически интереси в търговски клиенти, права върху интелектуалната собственост, членство в орган или собственост върху даден орган или субект с несъвместими интереси);
  - б. лични или професионални отношения със собствениците на квалифицирано участие в инвестиционния посредник;
  - в. лични или професионални отношения с персонала на инвестиционния посредник или субектите, включени в обхвата на пруденциалната консолидация (напр. семейни връзки);
  - г. друга или предишна трудова заетост в последните години (напр. последните пет години);
  - д. лични или професионални отношения със съответните външни заинтересовани страни (напр. отношения, които са свързани със съществени доставчици, консултанти или други доставчици на услуги); и
  - е. политическо влияние или политически отношения.
102. Независимо от горното, инвестиционните посредници следва да вземат под внимание, че когато дадено лице е акционер на инвестиционен посредник или ползва други услуги на инвестиционния посредник, това не следва да води до ситуация, при която се счита, че персоналят е в конфликт на интереси, ако остане в рамките на подходящия минимален праг.
103. В политиката следва да се определят процесите за докладване и уведомяване на функцията, която е отговорна съгласно политиката. Персоналят следва да има задължението да разкрива незабавно в рамките на инвестиционния посредник всеки въпрос, който може да доведе или вече е довел до конфликт на интереси.
104. Политиката следва да прави разграничение между конфликти на интереси, които са с продължително действие и трябва да се управляват постоянно, и конфликти на интереси, които настъпват неочаквано, във връзка с еднократно събитие (напр. сделка или избор на доставчик на услуги и др.) и обикновено могат да се овладяват чрез еднократна мярка. Във всички случаи интересите на инвестиционния посредник следва да бъдат от основно значение за вземаните решения.
105. Политиката следва да определя процедури, мерки, изисквания по отношение на документацията и отговорности за установяването и предотвратяването на конфликтите

на интереси, за оценка на тяхната значимост и за вземане на мерки за редуциране. Такива процедури, изисквания, отговорности и мерки следва да включват:

- а. възлагане на различни лица на дейности или сделки, които са в конфликт на интереси;
  - б. да не се допуска персонал, който е активен и извън инвестиционния посредник, да има неуместно влияние в рамките на инвестиционния посредник по отношение на тези други дейности;
  - в. определяне на отговорността на членовете на ръководния орган, за да се въздържат от гласуване по всеки въпрос, по който даден член има или може да има конфликт на интереси, или когато обективността на члена или способността му да изпълни задълженията си към инвестиционния посредник могат да бъдат компрометирани по друг начин;
  - г. възпрепятстване на членовете на ръководния орган да заемат директорски длъжности в конкурентни инвестиционни посредници.
106. Политиката следва да разглежда изрично риска от конфликти на интереси на нивото на ръководния орган и да предоставя достатъчно насоки относно установяването и управлението на конфликти на интереси, които могат да възпрепятстват способността на членовете на ръководния орган да вземат обективни и безпристрастни решения, които защитават в най-голяма степен интересите на инвестиционния посредник. Инвестиционните посредници следва да имат предвид, че конфликтите на интереси могат да оказват въздействие върху независимостта на членовете на ръководния орган²⁴.
107. Когато редуцират установените конфликти на интереси на членовете на ръководния орган, инвестиционните посредници следва да документират предприетите мерки, включително обосновка за тяхната ефективност, за да се гарантира обективно вземане на решения.
108. Действителните или потенциалните конфликти на интереси, които са били оповестени на отговорната функция в рамките на инвестиционния посредник, следва да бъдат оценени и управлявани по подходящ начин. В случай че бъде установен конфликт на интереси сред персонала, инвестиционният посредник следва да документира взетото решение, по-специално ако конфликтът на интереси и свързаните с него рискове са били признати и ако конфликтът на интереси е бил признат, как той е бил редуциран или отстранен по задоволителен начин.
109. Всички действителни и потенциални конфликти на интереси на ниво ръководен орган, индивидуално и колективно, следва да бъдат подходящо документирани, съобщени на

---

²⁴ Вж. също съвместните насоки на ЕОЦКП и ЕБО за оценка на пригодността на членовете на ръководния орган и лицата, заемащи ключови позиции, съгласно Директива 2013/36/ЕС и Директива 2014/65/ЕС.

ръководния орган, а след това — обсъдени, признати и надлежно управлявани от ръководния орган.

11.1 Политика относно конфликтите на интереси в контекста на кредити и други сделки с членове на ръководния орган и свързаните с тях лица

110. Като част от своите политики срещу конфликтите на интереси на персонала (раздел 11), и управлението на конфликти на интереси на членовете на ръководния орган, както е посочено в точка 107, ръководният орган следва да определи рамка за установяване и управление на конфликти на интереси в контекста на отпускането на кредити и сключването на други сделки, напр. първично публично предлагане, споразумения за предоставяне на услуги или споразумения за възлагане на дейности на външни изпълнители с членове на ръководния орган и свързаните с тях лица.
111. Инвестиционните посредници следва да разглеждат допълнителни категории свързани лица, за които прилагат изцяло или частично своята рамка за конфликтите на интереси по отношение на кредити и сделки.
112. Рамката за конфликтите на интереси следва да гарантира, че решенията относно кредити и сключването на други сделки с членове на ръководния орган и свързаните с тях лица се вземат обективно, без неправомерно влияние от конфликти на интереси и като общ принцип се провеждат при справедливи пазарни условия.
113. Ръководният орган следва да определи приложимите процеси на вземане на решения за отпускане на кредити и сключване на други сделки с членове на ръководния орган и свързаните с тях лица. Тази рамка може да предвижда разграничение между стандартните търговски сделки²⁵, сключени в хода на обичайната дейност и сключени при нормални пазарни условия и сделките с персонала, които са предмет на условия, достъпни за всеки от тях. Освен това в рамката за конфликти на интереси и в процеса на вземане на решения може да се прави разграничение между кредити или други съществени сделки със съществен и несъществен размер, различни видове кредити и други сделки и равнището на действителни или потенциални конфликти на интереси, които те могат да породят.
114. Като част от рамката за конфликтите на интереси ръководният орган следва да определи подходящи прагове (напр. за всеки вид продукт или в зависимост от условията), над които сделката с член на ръководния орган или свързаните с него лица винаги се нуждаят от одобрение на ръководния орган. Решенията за кредити и други сделки със съществен размер с членове на ръководния орган, които не се сключват при нормални

---

²⁵ Търговските сделки включват отпускане на кредити и други сделки, напр. лизинг, факторинг, услуги в контекста на първично публично предлагане (ППП), сливания и придобивания, както и закупуване, и продажба на имущество.

пазарни условия, а при условия, достъпни за целия персонал, следва винаги да се вземат от ръководния орган.

115. Членът на ръководния орган, който се възползва от такъв кредит или друга сделка със съществен размер, или членът, който е свързан с контрагента, не следва да участва в процеса на вземане на решения.
116. Когато взема решение относно кредит или друга сделка с член на ръководния орган или свързани с него лица, преди да вземе решение, инвестиционните посредници следва да оценят риска, на който може да бъдат изложени в резултат на сделката.
117. За да гарантират спазването на своите политики в областта на конфликтите на интереси, инвестиционните посредници следва да гарантират, че всички съответни процедури за вътрешен контрол се прилагат изцяло по отношение на кредити и други сделки с членове на ръководния орган или свързани с тях лица и че на нивото на ръководния орган в надзорната му функция е въведена подходяща рамка за контрол.

11.2 Документиране на кредитите за членове на ръководния орган и свързаните с тях лица и допълнителна информация

118. За целите на член 26 от Директива (ЕС) 2019/2034 инвестиционните посредници следва надлежно да документират данните за кредитите за членовете на ръководния орган и свързаните с тях лица, включващи най-малко:
  - а. името на длъжника и неговия статут (т.е. член на ръководния орган или свързано лице) и по отношение на кредити на свързано лице, члена на ръководният орган, с когото е свързано лицето, и естеството на отношенията със свързаното лице;
  - б. вида/естеството на кредита и сумата;
  - в. реда и условията, приложими за кредита;
  - г. датата на одобрение на кредита;
  - д. името на лицето или органа и неговия състав, който взема решението за одобрение на кредита, и приложимите условия;
  - е. факта (да/не) дали кредитът е отпуснат при пазарни условия; и
  - ж. факта (да/не) дали кредитът е отпуснат или не при условия, достъпни за целия персонал.

119. Инвестиционните посредници следва да гарантират, че документацията за всички кредити, отпуснати на членовете на ръководния орган и на свързаните с тях лица, е пълна и актуализирана и че инвестиционният посредник е в състояние да предостави на компетентните органи пълната документация в подходящ формат при поискване без ненужно забавяне.

12 Вътрешни процедури за подаване на сигнали

120. Инвестиционните посредници следва да въведат и поддържат подходящи вътрешни политики и процедури за подаване на сигнали от персонала за потенциални или действителни нарушения на Регламент (ЕС) 2019/2033 и националните разпоредби за транспониране на Директива (ЕС) 2019/2034 чрез специален, независим и автономен канал. Не е необходимо докладващият персонал да разполага с доказателства за дадено нарушение. Въпреки това той трябва да имат достатъчна степен на сигурност, която да дава достатъчно основание за стартирането на разследване. Инвестиционните посредници следва също така да въведат подходящи процеси и процедури, които да гарантират, че спазват задълженията си съгласно националните разпоредби, с които се транспонира Директива (ЕС) 2019/1937 на Европейския парламент и на Съвета от 23 октомври 2019 г. относно защитата на лицата, които подават сигнали за нарушения на правото на Съюза.

121. За да се избегне конфликт на интереси, следва да бъде възможно за персоналот да докладва за нарушения извън стандартните отчетни линии (напр. чрез функцията за спазване, функцията за вътрешен одит или независима вътрешна процедура за сигнализиране за нередности). Процедурите за подаване на сигнали следва да гарантират защитата на личните данни както на лицето, което докладва нарушението, така и на физическото лице, за което се предполага, че е отговорно за нарушението, в съответствие с Регламент (ЕС) 2016/679²⁶ (ОРЗД).

122. Процедурите за подаване на сигнали следва да бъдат достъпни за целия персонал в рамките на даден инвестиционен посредник.

123. Информацията, предоставена от персонала чрез процедурите за подаване на сигнали, следва, ако е подходящо, да бъде предоставена на ръководния орган и други отговорни звена, определени в рамките на вътрешната политика за подаване на сигнали. Когато това се изисква от персонала, който докладва за нарушение, информацията следва да се предостави анонимно на ръководния орган и другите отговорни звена. Инвестиционните посредници могат да осигурят също процес за подаване на сигнали за нарушения, който позволява информацията да бъде предавана анонимно.

124. Инвестиционните посредници следва да гарантират, че лицето, което докладва за нарушение, е подходящо защитено срещу евентуални отрицателни последици, напр. репресивни мерки, дискриминация или други форми на несправедливо отношение.

---

²⁶ Регламент (ЕС) 2016/679 на Европейския парламент и на Съвета от 27 април 2016 година относно защитата на физическите лица във връзка с обработването на лични данни и относно свободното движение на такива данни и за отмяна на Директива 95/46/ЕО (Общ регламент относно защитата на данните).

Инвестиционният посредник следва да гарантира, че няма лице под контрола на инвестиционния посредник което да участва в преследването на лице, което е докладвало за нарушение, и да предприеме подходящи мерки срещу лицата, които са отговорни за подобно преследване.

125. Инвестиционният посредник следва също така да защити лицата, за които са били получени доклади, от всякакви отрицателни последици, в случай че при разследването не бъдат установени доказателства, които обуславят предприемането на мерки срещу тях. Ако се предприемат мерки, инвестиционният посредник следва да ги предприеме по начин, който има за цел да защити съответното лице от нежелателни отрицателни последици, които надхвърлят целта на предприетата мярка.

126. По-специално вътрешните процедури за подаване на сигнали следва да:

- а. бъдат документирани (напр. ръководства за персонала);
- б. осигуряват ясни правила, гарантиращи, че информацията относно докладването, докладваните лица и нарушението се третират при спазване на изискванията за поверителност в съответствие с Регламент (ЕС) 2016/679, освен ако оповестяването не се изисква съгласно националното законодателство в контекста на по-нататъшни разследвания или последващи съдебни производства;
- в. защитават персонала, който изразява загриженост, от преследване, поради това, че е разкрил нарушения, подлежащи на докладване;
- г. гарантират, че докладваните потенциални или настоящи нарушения са оценени и съобщени, включително, ако е уместно, на съответния компетентен орган или агенция за правоприлагане;
- д. гарантират, когато е възможно, че на персонала, който е изразил загриженост относно потенциални или настоящи нарушения, е предоставено потвърждение за получаването на информацията;
- е. осигурят проследяването на резултатите от дадено разследване на докладваното нарушение; и
- ж. осигурят подходящо водене на архив.

13 Докладване на нарушения на компетентните органи

127. В съответствие с член 22 от Директива (ЕС) 2019/2034 компетентните органи следва да създадат ефективни и надеждни механизми, които да позволят на персонала на инвестиционните посредници да докладва на компетентните органи за съответните потенциални или действителни нарушения на Регламент (ЕС) 2019/2033 и националните

разпоредби, с които се транспонира Директива (ЕС) 2019/2034. Тези механизми следва да включват като минимум:

- а. специални процедури за получаването на доклади за нарушения и за предприемането на последващи действия, например специален отдел, звено или функция за подаване на сигнали за нередности;
- б. подходяща защита съгласно посоченото в раздел 13;
- в. защита на личните данни както на физическото лице, което докладва нарушението, така и на физическото лице, за което се предполага, че е отговорно за нарушението, в съответствие с Регламент (ЕС) 2016/679 (ОРЗД); и
- г. ясни процедури, както е посочено в раздел 12.

128. Без да се засяга възможността за докладване на нарушения чрез механизмите на компетентните органи, компетентните органи могат да насърчават персонала първо да се опита да използват вътрешните процедури за подаване на сигнали на техните инвестиционни посредници.

Дял V — Рамка за вътрешен контрол и механизми

14 Рамка за вътрешен контрол

129. Инвестиционните посредници следва да развият и поддържат култура, която насърчава положително отношение към контрола на риска и спазването в рамките на инвестиционния посредник, както и надеждна и всеобхватна рамка за вътрешен контрол. Съгласно тази рамка бизнес линиите на инвестиционните посредници следва да отговарят за управлението на рисковете, които възникват при извършването на техните дейности, и да въведат контролни механизми, които имат за цел да осигурят спазване на вътрешните и външните изисквания. Като част от тази рамка инвестиционните посредници следва да разполагат с постоянна и ефективна вътрешна функция за спазване²⁷ с подходящи и достатъчни правомощия, статут и достъп до ръководния орган за изпълнението на своите задачи, както и с рамка за управление на риска. Когато това е пропорционално, като се вземат предвид критериите, изброени в дял I, инвестиционните посредници следва да имат и вътрешна функция по управление на риска и одит.

130. Рамката за вътрешен контрол на съответния инвестиционен посредник следва да бъде адаптирана на индивидуална основа към специфичните особености на неговата дейност, неговата сложност и свързаните рискове, като се вземе предвид контекста на групата. Съответният инвестиционен посредник следва да организира обмена на

---

²⁷ Без да се засяга член 22 от Делегиран регламент (ЕС) 565/2017 на Комисията.

необходимата информация по начин, който гарантира, че всеки ръководен орган, бизнес линия и вътрешно звено, включително всяка функция за вътрешен контрол, е в състояние да изпълнява своите задължения. Това означава например необходим обмен на подходяща информация между бизнес линиите и функцията за спазване, свързани с борбата с изпирането на пари и финансирането на тероризма, когато тя е отделна функция за контрол, включително на ниво група, и между ръководителите на звената за вътрешен контрол на ниво група и ръководния орган на инвестиционните посредници.

131. Инвестиционните посредници следва да прилагат подходящи процеси и процедури, които да гарантират, че спазват задълженията си в контекста на борбата с изпирането на пари и финансирането на тероризма. Инвестиционните посредници следва да оценят своята експозиция към риска, която да бъде използвана за целите на ИП/ФТ, и когато е необходимо, да предприемат мерки за редуциране на тези рискове, както и на операционния риск, и на репутационния риск, свързани с тях. Инвестиционните посредници следва да предприемат мерки, за да гарантират, че техният персонал е запознат с тези рискове от ИП/ФТ и с въздействието, което ИП/ФТ оказва върху инвестиционния посредник и целостта на финансовата система.
132. Рамката за вътрешен контрол следва да обхваща цялата организация, включително отговорностите и задачите на ръководния орган, и дейностите на всички бизнес линии и вътрешни звена, включително звената за вътрешен контрол, възложените на външни изпълнители дейности и каналите за разпространение.
133. Рамката за вътрешен контрол на даден инвестиционен посредник следва да осигури:
- а. ефективни и ефикасни операции;
  - б. подходящо идентифициране, измерване и редуциране на рисковете;
  - в. надеждността на финансовата и нефинансовата информация, която е докладвана както вътрешно, така и навън;
  - г. надеждни административни и счетоводни процедури; и
  - д. спазване на законовите и подзаконовите актове, надзорните изисквания и прилаганите от инвестиционния посредник вътрешни политики, процедури, правила и решения.

15 Прилагане на рамка за вътрешен контрол

134. Ръководният орган следва да отговаря за установяването и наблюдението на адекватността и ефективността на рамката, процедурите и механизмите за вътрешен контрол и за контрола на всички бизнес линии и вътрешни звена, включително звената за вътрешен контрол (като например спазване, включително спазване, свързано с

борбата с изпирането на пари/финансирането на тероризма, когато тя е отделно от функцията за спазване, и функцията за управление на риска и вътрешен одит, когато са създадени такива). Инвестиционните посредници следва да създават, поддържат и актуализират редовно подходящи писмени политики, механизми и процедури за вътрешен контрол, които следва да бъдат одобрени от ръководния орган. Когато не е създадена функция за управление на риска, ръководният орган следва да отговаря за установяването и наблюдението на подходящи процедури и политики за управление на риска.

135. Инвестиционният посредник следва да разполага с ясен, прозрачен и документиран процес на вземане на решения, както и ясно разпределение на отговорностите и правомощията в неговата рамка за вътрешен контрол, включително неговите бизнес линии, вътрешни звена и звена за вътрешен контрол.
136. Инвестиционните посредници следва да уведомят за тези политики, механизми и процедури целия персонал, както и всеки път, когато бъдат направени съществени промени.
137. Звената за вътрешен контрол следва да проверяват дали политиките, механизмите и процедурите, определени в рамката за вътрешен контрол, се прилагат правилно в съответните им области на компетентност.
138. Звената за вътрешен контрол следва редовно да представят на ръководния орган писмени доклади относно съществените нередности, които са установени. Тези доклади следва да включват, за всяка нова установена съществена нередност, съответните рискове, оценка на въздействието, препоръки и коригиращи мерки, които да бъдат предприети. Ръководният орган следва да предприеме последващи действия във връзка с констатациите от звената за вътрешен контрол по навременен и ефективен начин и да изисква подходящи коригиращи действия. Следва да бъде въведена официална процедура за последващи действия по констатациите и предприетите коригиращи мерки.

16 Рамка за управление на риска

139. Като част от общата рамка за вътрешен контрол инвестиционните посредници следва да разполагат с цялостна рамка за управление на риска, обхващаща всички негови бизнес линии и вътрешни звена, включително звената за вътрешен контрол, като се отчита изцяло икономическата същност на всички негови рискови експозиции, включително рисковете, които инвестиционният посредник създава за себе си, за клиентите и пазарите си, и за ликвидните рискове, по-специално тези, които могат да окажат съществено въздействие върху наличния собствен капитал или да го изчерпят. Рамката за управление на риска следва да позволява на инвестиционния посредник да взема напълно информирани решения относно поемането на рискове. Рамката за управление на риска следва да включва всички рискове, както и настоящите, и бъдещите рискове, на

които инвестиционният посредник може да е изложен. Рисковете следва да се оценяват от долу нагоре и от горе надолу, в рамките на бизнес линиите и между тях, като се използва съгласувана терминология и съвместими методологии на ниво инвестиционен посредник и на консолидирано ниво. Всички относими рискове следва да бъдат включени в рамката за управление на риска, като се отделя подходящо внимание както на финансовите, така и на нефинансовите рискове, включително пазарния, ликвидния риск, риска от концентрация, операционния, ИТ, репутационния, правния, поведенческият риск и риска от неспазване на изискванията относно борбата с изпирането на пари/финансирането на тероризма и други финансови престъпления, ЕСУ и стратегическите рискове.

140. Рамката за управление на риска на даден инвестиционен посредник следва да включва политики, процедури, рискови лимити и механизми за контрол на риска, които осигуряват подходящо, своевременно и непрекъснато идентифициране, измерване или оценка, наблюдение, управление, редуциране и докладване на рисковете на ниво бизнес линия, на ниво инвестиционен посредник и на консолидирано ниво.
141. Рамката за управление на риска на инвестиционния посредник следва да предоставя конкретни насоки относно прилагането на неговите стратегии. Тези насоки следва, ако е подходящо, да създават и поддържат вътрешни лимити, които съответстват на рисковия апетит на инвестиционния посредник и са съизмерими с неговото надеждно функциониране, финансово състояние, капиталова база и стратегически цели. Рисковият профил на инвестиционния посредник следва да се поддържа в рамките на тези установени лимити. Рамката за управление на риска следва да гарантира, че когато възникнат нарушения на рисковите лимити, съществува определен процес за тяхното съобщаване и за справянето с тях, придружен от подходяща процедура за проследяване.
142. Рамката за управление на риска следва да подлежи на независим вътрешен преглед, например извършен от функцията за вътрешен одит, и на редовно преразглеждане съобразно рисковия апетит на инвестиционния посредник, като се взема предвид информацията от функцията за управление на риска и от комитета по риска, ако е създаден такъв. Факторите, които следва да бъдат взети под внимание, включват вътрешни и външни промени, включително промени в приходите; всякаво усложняване на дейността на инвестиционния посредник, неговият рисков профил или оперативна структура; географска експанзия; сливания и придобивания; и въвеждане на нови продукти или бизнес линии.
143. При идентифицирането и измерването или оценяването на рисковете, инвестиционният посредник следва да разработи подходящи методологии, включващи както прогнозни, така и инструменти, основани на исторически данни. Инструментите следва да включват оценката на настоящия рисков профил съобразно рисковия апетит на инвестиционния посредник, както и идентифицирането и оценката на потенциалните и стресираните рискови експозиции в резултат на редица неблагоприятни обстоятелства спрямо капацитета на инвестиционния посредник за поемане на риск. Инструментите следва да

предоставят информация относно корекциите на рисковия профил, които могат да бъдат необходими. Инвестиционните посредници следва да правят достатъчно консервативни допускания при изготвянето на неблагоприятни сценарии.

144. Инвестиционните посредници следва да отчитат факта, че резултатите от методологиите за количествена оценка, включително стрес тестовете, са силно зависими от ограниченията и допусканията на моделите (вкл. степента и продължителността на шока и свързаните с него рискове). Например модели, които показват много висока възвръщаемост на икономическия капитал, може да са следствие от слаби места в моделите (напр. изключване на някои значими рискове), а не от по-добра стратегия или отлично изпълнение на стратегия от страна на инвестиционния посредник. Следователно определянето на нивото на поетия риск не трябва да се основава единствено на количествена информация или изходни данни от модела; то трябва да се състои и от качествен подход (вкл. експертна оценка и критичен анализ). На съответните отнасящи се до околната среда макроикономически тенденции следва да се обърне изрично внимание, за да се установи тяхното потенциално въздействие върху експозициите и портфейлите.
145. Крайната отговорност за оценката на риска принадлежи единствено на инвестиционния посредник, който съответно следва да оцени критично рисковете си и да не разчита единствено на външни оценки.
146. Инвестиционните посредници следва да бъдат напълно наясно с ограниченията на моделите и показателите и да използват не само количествени, но и качествени инструменти за оценка на риска (вкл. експертна оценка и критичен анализ).
147. В допълнение към собствените оценки на инвестиционните посредници те могат да използват външни оценки на риска (вкл. външни кредитни рейтинги или рискови модели, закупени от външни доставчици). Инвестиционните посредници следва да бъдат напълно запознати с точния обхват на тези оценки и техните ограничения.
148. Редовните и прозрачните механизми за докладване следва да бъдат определени така, че ръководният орган, неговият комитет по риска, ако е създаден такъв, и всички относими звена в инвестиционния посредник да могат да получават своевременно доклади, които са изготвени в точна, кратка, разбираема и съдържателна форма, и да могат да съобщят съответната информация за идентифициране, измерване или оценка, наблюдение и управление на рисковете. Рамката за докладване следва да бъде добре определена и документирана.
149. Ефективната комуникация и осведомеността по отношение на рисковете и рисковата стратегия са от решаващо значение за целия процес по управление на риска, включително процесите за преглед и вземане на решения, и помагат за предотвратяването на решения, които могат несъзнателно да увеличат риска. Ефективното докладване на рисковете включва надеждно вътрешно разглеждане и

съобщаване на рисковата стратегия и съответните данни за риска (напр. експозиции и ключови показатели за риска), както хоризонтално в рамките на инвестиционните посредници, така и нагоре и надолу в управленската йерархия.

17 Звена за вътрешен контрол

150. Звената по вътрешен контрол следва да включват ефективна и постоянна вътрешна функция за спазване и, когато е целесъобразно и пропорционално, като се вземат предвид критериите, изброени в дял I, функция по управление на риска и функция за вътрешен одит. Отговорностите на звената за контрол включват също така спазване на изискванията за борба с изпирането на пари и финансирането на тероризма. Когато инвестиционните посредници не създават и не поддържат функция за управление на риска и функция за вътрешен одит, те следва да могат да докажат при поискване, че с приетите и прилагани политики и процедури на рамката за вътрешен контрол ефективно се постигат същите резултати, както с насоките, предвидени в настоящия дял V.
151. Когато инвестиционният посредник не създаде вътрешна функция за управление на риска (ФУР) или функция за вътрешен одит (ФВО), отговорностите за тези функции, определени в настоящите насоки, се поемат от персонала, отговарящ за установените процедури, и в крайна сметка от ръководния орган, който може да делегира оперативните задачи на вътрешно или външно ниво.
152. Без да се засяга на националното законодателство, което транспонира Директива (ЕС) 2015/849, институциите следва да възлагат на член на персонала отговорността за гарантиране на спазването от страна на инвестиционния посредник на изискванията на тази директива и на политиките и процедурите на инвестиционния посредник (напр. отговорник по спазване). Институциите може да създадат отделна функция за спазване, свързана с борбата с изпирането на пари и финансирането на тероризма като независима функция за контрол. Лицето, отговарящо за борбата с изпирането на пари и финансирането на тероризма, ако е необходимо, може да докладва пряко на ръководния орган в управленската и надзорната му функция.

17.1 Ръководители на звената за вътрешен контрол

153. Ръководителите на звената за вътрешен контрол следва да бъдат определени на подходящо йерархично ниво, което предоставя на ръководителя на функцията за контрол подходящите правомощия и статут, необходими, за да изпълнява своите отговорности. Ръководителят на функцията за спазване и ръководителите на функцията за управление на риска и функцията за вътрешен одит, ако са създадени такива, следва да докладват и да се отчитат пряко пред ръководния орган, а тяхната работа следва да бъде обект на преглед от ръководния орган.
154. Когато е необходимо, ръководителите на звената за вътрешен контрол следва да могат да имат достъп и да докладват директно на ръководния орган в надзорната му функция, за да поставят проблемни въпроси и да го предупредят, когато е уместно, ако конкретни промени засягат или могат да засегнат инвестиционния посредник. Това не следва да

пречи на ръководителите на звената за вътрешен контрол да докладват също в рамките на стандартните отчетни линии.

155. Инвестиционните посредници следва да разполагат с документирани процедури за възлагане на позицията на ръководителя на функцията за вътрешен контрол, и за прекратяване на неговите или нейните отговорности. Във всеки случай ръководителите на звената за вътрешен контрол не следва да бъдат отстранявани без предварителното одобрение на ръководния орган в надзорната му функция.

17.2 Независимост на звената за вътрешен контрол

156. За да може звената за вътрешен контрол да се считат за работещи независимо, следва да бъдат изпълнени следните условия:

- a. Техните служители не изпълняват никакви оперативни задачи, които попадат в обхвата на дейностите, които звената за вътрешен контрол имат за цел да наблюдават и контролират, освен ако не се докаже, че с оглед на критериите, изброени в дял I за прилагането на принципа на пропорционалност, звената по вътрешен контрол продължават да са ефективни. В този случай инвестиционните посредници следва да преценят дали ефективността на техните функции за вътрешен контрол е компрометирана.
- b. Когато е целесъобразно, те са организационно отделени от дейностите, които следва да наблюдават и контролират;
- v. Възнагражденията на служителите от функцията за вътрешен контрол не трябва да бъдат свързани с изпълнението на дейностите, които функцията за вътрешен контрол наблюдава и контролира, и не следва да съществува възможност за компрометиране на тяхната обективност по друг начин²⁸.

17.3 Ресурси на звената за вътрешен контрол

157. Звената за вътрешен контрол следва да разполагат с достатъчно ресурси. Като се има предвид прилагането на принципа на пропорционалност, посочен в дял I, те следва да разполагат с достатъчен брой квалифицирани служители (както на ниво предприятие майка, така и на ниво дъщерни предприятия). Персоналът следва постоянно да поддържа квалификацията си и трябва да се обучава, ако е необходимо.

158. Звената за вътрешен контрол следва да имат на разположение подходящи ИТ системи и поддръжка с достъп до вътрешната и външната информация, необходима за изпълнението на техните задължения. Те следва да имат достъп до цялата необходима информация по отношение на всички бизнес линии и съответните дъщерни

---

²⁸ Вж. също Насоки на ЕБО за разумни политики за определяне на възнагражденията, достъпни на <https://www.eba.europa.eu/regulation-and-policy/remuneration/guidelines-on-sound-remuneration-policies..>

предприятия, поемащи рискове, и по-специално на тези, които потенциално могат да генерират съществени рискове за инвестиционния посредник.

18 Функция за управление на риска

159. Функцията за управление на риска (ФУР) следва да обхваща целия инвестиционен посредник. ФУР следва да притежава достатъчни правомощия, статут и ресурси, като се вземат предвид критериите за пропорционалност, изброени в дял I, за да прилага политиките по отношение на риска и рамката за управление на риска, както е посочено в раздел 17.
160. ФУР следва да има, ако е необходимо, пряк достъп до ръководния орган в надзорната му функция и неговите комитети, когато такива са създадени, включително по-специално до комитета по риска.
161. ФУР следва да има достъп до всички бизнес линии и други вътрешни звена, които имат потенциал да генерират риск, както и до съответните дъщерни предприятия и клонове.
162. Персоналът във ФУР следва да притежава достатъчно знания, умения и опит във връзка с техниките и процедурите за управление на риска, както и за пазарите и продуктите, и да има достъп до редовно обучение.
163. ФУР следва да бъде централен организационен елемент на инвестиционния посредник, който е структуриран така, че да може да приложи политиките по отношение на риска и да контролира рамката за управление на риска. ФУР следва да играе ключова роля, като гарантира, че инвестиционният посредник разполага с ефективни процеси за управление на риска. ФУР следва да участва активно във вземането на всички съществени решения, свързани с управлението на риска.
164. В дадена група ФУР в предприятието майка от Съюза следва да бъде в състояние да осигури цялостен поглед на ниво група върху всички рискове и да гарантира, че рисковата стратегия се спазва.
165. ФУР следва да предоставя относима независима информация, анализи и експертни оценки на рисковите експозиции и съвети относно предложения и решения, свързани с поемане на риск, които са взети от бизнес линии или вътрешни звена, и следва да информира ръководния орган относно това дали тази информация и съвети съответстват на рисковата стратегия на инвестиционния посредник и неговия рисков апетит. ФУР може да препоръчва подобрения на рамката за управление на риска и коригиращи мерки за отстраняване на нарушения на политиките, процедурите и лимитите по отношение на риска.

18.1 Роля на ФУР при изготвянето на рисковата стратегия и решения

166. ФУР следва да участва активно на ранен етап в разработването на рисковата стратегия на инвестиционния посредник и следва да гарантира, че инвестиционният посредник разполага с ефективни процеси за управление на риска. ФУР следва да предоставя на ръководния орган цялата относима информация, свързана с риска, за да му позволи да зададе нивото на рисковия апетит на инвестиционния посредник. ФУР следва да оценява надеждността и устойчивостта на рисковата стратегия и рисковия апетит. ФУР следва да гарантира, че рисковият апетит е подходящо трансформиран в установени рискови лимити. ФУР следва също така да оцени рисковите стратегии на бизнес звената, включително целите, предложени от бизнес звената, и да консултира ръководния орган, преди той да вземе решение относно рисковите стратегии и рисковия апетит. Целите следва да бъдат реалистични и да съответстват на рисковата стратегия и рисковия апетит на инвестиционния посредник.

167. Участието на ФУР в процесите на вземане на решения следва да гарантира, че съображенията, свързани с риска, се вземат предвид по подходящ начин. Въпреки това отговорността за взетите решения следва да продължи да се поема от бизнес звената и вътрешните звена, и най-вече от ръководния орган.

18.2 Роля на ФУР при извършване на съществени промени

168. Преди да бъдат взети решения относно съществени промени в процеси или системи или да бъдат сключени извънредни сделки, ФУР следва да участва в оценката на въздействието на тези промени и извънредни сделки върху цялостния риск за инвестиционния посредник и групата и да докладва констатациите си пряко на ръководния орган, преди да е взето решение.

169. ФУР следва да оцени как идентифицираните рискове биха могли да засегнат способността на инвестиционния посредник или групата да управлява своя рисков профил, ликвидност и стабилна капиталова база при нормални и неблагоприятни обстоятелства.

18.3 Роля на ФУР при идентифициране, измерване, оценка, управление, редуциране, наблюдение и докладване на рискове

170. ФУР следва да гарантира, че е налице подходяща рамка за управление на риска и че всички рискове са идентифицирани, оценени, измерени, наблюдавани, управлявани и докладвани по подходящ начин от съответните единици в инвестиционния посредник.

171. ФУР следва да гарантира, че идентифицирането и оценката не са базирани само на количествена информация или изходни данни от модела, но и да вземе предвид също качествени подходи. ФУР следва да информира ръководния орган за използваните допускания и потенциалните недостатъци на рисковите модели и анализите.
172. ФУР следва да гарантира, че се извършва преглед на сделките със свързани лица и че рисковете, които те създават за инвестиционния посредник, са идентифицирани и оценени по подходящ начин.
173. ФУР следва да гарантира, че всички идентифицирани рискове са обект на ефективно наблюдение от страна на бизнес звената.
174. ФУР следва редовно да наблюдава настоящия рисков профил на инвестиционния посредник и да го разглежда внимателно в контекста на стратегическите цели и рисковия апетит на инвестиционния посредник, за да позволи на ръководния орган в управленската му функция да взема решения, а на ръководния орган в надзорната му функция да отправя конструктивни критики.
175. ФУР следва да анализира тенденциите и да разпознава нови или нововъзникващи рискове, както и повишен риск, дължащ се на променящите се обстоятелства и условия. Тя следва също така да извършва редовен преглед на актуалните рискови резултати спрямо предходни прогнози (т.е. бек-тестване), с цел оценяване и подобряване на точността и ефективността на процеса за управление на риска.
176. ФУР следва да оценява възможните начини за редуциране на рисковете. Докладите до ръководния орган следва да включват предложения за подходящи действия за редуциране на риска.

18.4 Роля на ФУР по отношение на лимитите

177. ФУР следва да извършва независима оценка на нарушения по отношение на рисковия апетит или рисковите лимити (вкл. установяване на причината и предприемане на правен и икономически анализ на действителните разходи за закриване, намаляване или хеджиране на експозицията спрямо потенциалните разходи за нейното задържане). ФУР следва да информира съответните бизнес звена и ръководния орган, и да препоръча възможни коригиращи действия. Когато нарушението е съществено, ФУР следва да докладва пряко на ръководния орган в надзорната му функция, без да се засяга възможността ФУР да докладва на други вътрешни звена и комитети.
178. ФУР следва да изпълнява ключова роля, като гарантира, че въз основа на нейна препоръка се взема решение на съответното ниво, което се спазва от съответните бизнес звена и се докладва по подходящ начин на ръководния орган и комитета по риска, ако е създаден такъв.

18.5 Ръководител на функцията за управление на риска

179. Ръководителят на ФУР, когато е определен такъв, следва да бъде отговорен за предоставянето на изчерпателна и разбираема информация относно рисковете и да консултира ръководния орган, като му дава възможност да разбере общия рисков профил на инвестиционния посредник. Същото се отнася и за ръководителя на ФУР на инвестиционен посредник майка по отношение на консолидираното състояние. Когато не е установена независима функция, отговорностите на ръководителя на функцията по управление на риска се поемат от персонала, на когото са възложени процедурите за управление на риска, или пряко от членовете на ръководния орган.
180. Ръководителят на ФУР следва да притежава достатъчен опит, независимост и йерархично предимство да оспорва решения, които засягат рисковата експозиция на даден инвестиционен посредник. Ако ръководителят на ФУР не е член на ръководния орган, като се има предвид принципът на пропорционалност, определен в дял I, инвестиционните посредници следва да назначат независим ръководител на ФУР, който няма задължения към други функции и докладва пряко на ръководния орган. Като се вземе предвид принципът на пропорционалност, посочен в дял I, когато не е оправдано да се назначи лице, което да е заето само с ролята на ръководител на ФУР, тази функция може да се обедини с функцията на ръководителя на функцията за спазване, или може да се извършва от друг член на висшето ръководство, при условие че няма конфликт на интереси между изпълняваните задачи. Във всички случаи това лице следва да има достатъчни правомощия, статут и независимост (напр. ръководител на правен отдел).
181. Ръководителят на ФУР следва да може да оспорва решения, взети от ръководството на инвестиционния посредник и неговия ръководен орган, а основанията за възраженията следва да бъдат официално документирани. Ако инвестиционен посредник желае да предостави на ръководителя на ФУР правото на вето върху решения (напр. кредитно или инвестиционно решение или определянето на лимит), взети на нива, по-ниски от ръководния орган, той следва да определи обхвата на такова право на вето, процедурите за съобщаване или обжалване, и какво ще бъде участието на ръководния орган.
182. Инвестиционните посредници следва да установят по-строги процедури за одобрение на решения, по които ръководителят на ФУР е изразил отрицателно становище. В своята надзорна функция ръководният орган следва да може да комуникира пряко с ръководителя на ФУР по важни въпроси, свързани с риска, включително относно последващи развития, които може да не са в съответствие със стратегията за риска на инвестиционния посредник и неговия рисков апетит.

19 Функция за спазване²⁹

183. Инвестиционните посредници следва да създадат постоянна и ефективна функция за спазване, за да управляват рисковете, свързани със спазването, и да назначат лице, което да отговаря за тази функция в целия инвестиционен посредник (служител, отговарящ за спазването). Функцията, политиките и процедурите във връзка със спазването следва също така да са в съответствие с член 22 от Делегиран регламент (ЕС) 2017/565 на Комисията и насоките на ESMA относно звеното за проверка на съответствието.
184. Ролята на служител, отговарящ за спазването, като се взема предвид принципът на пропорционалност, както е посочено в дял I, може да се комбинира с ръководителя на ФУР или, когато не е пропорционално да се назначи лице, което е посветено само на тази функция, може да бъде изпълнявана от друг висш служител (напр. ръководител на правен отдел), при условие че няма конфликт на интереси между изпълняваните задачи.
185. Персоналът във функцията за спазване следва да притежава достатъчно знания, умения и опит във връзка със спазването и съответните процедури и да има достъп до редовно обучение.
186. Ръководният орган в надзорната си функция следва да контролира прилагането на добре документирана политика относно спазването, която следва да бъде съобщена на целия персонал. Инвестиционните посредници следва да въведат процес за редовна оценка на промените в законовите и подзаконовите актове, приложими по отношение на техните дейности.
187. Функцията за спазване следва да съветва ръководния орган във връзка с мерки, които трябва да бъдат предприети, за да се гарантира спазването на приложимите закони, правила, разпоредби и стандарти, и да оценява възможното въздействие на промените в правната или регулаторната среда върху дейностите и рамката за спазване на инвестиционния посредник.
188. Функцията за спазване следва да гарантира, че наблюдението на спазването се извършва чрез структурирана и добре определена програма за наблюдение и че се спазва политиката относно спазването. Функцията за спазване следва да докладва на ръководния орган и да уведомява, ако е уместно, ФУР относно риска, свързан със спазването и неговото управление. Функцията за спазване и ФУР следва да си сътрудничат и да обменят информация, ако е уместно, за извършване на съответните си задачи. Констатациите на функцията за спазване следва да бъдат взети под внимание от ръководния орган и ФУР в рамките на процесите на вземане на решения.

---

²⁹ Настоящият раздел следва да се чете, без да се засягат насоките на ЕОЦКП относно звеното за осигуряване на проверка на съответствието и във връзка с тях.

189. Инвестиционните посредници следва да предприемат подходящи действия срещу вътрешно или външно поведение, което би могло да улесни или да даде възможност за измама, ИП/ФТ или други финансови престъпления и нарушения на дисциплината (напр. нарушения на вътрешни процедури, нарушения на лимити).
190. Инвестиционните посредници следва да гарантират, че техните дъщерни предприятия и клонове предприемат мерки, за да гарантират, че дейностите им са в съответствие с местните законови и подзаконови актове. Ако местните законови и подзаконови актове възпрепятстват прилагането на по-строги процедури и системи, следящи за спазването, които са въведени от групата, и особено ако те възпрепятстват оповестяването и обмена на необходимата информация между субектите в рамките на групата, дъщерните предприятия и клоновете следва да информират служителя, отговарящ за спазването, или ръководителя на функцията за спазване от предприятието майка от Съюза.

20 Функция за вътрешен одит

191. Ако е създадена такава, ФВО следва да бъде независима и да разполага с достатъчни правомощия, статут и ресурси. По-специално инвестиционните посредници следва да гарантират, че квалификацията на членовете на персонала на ФВО и ресурсите на ФВО, по-специално неговия разполагаем инструментариум за одит и методи за анализ на риска, са подходящи за размера и местоположението на инвестиционния посредник, както и за естеството, мащаба и сложността на рисковете, свързани с бизнес модела, дейностите, рисковата култура и рисковия апетит на инвестиционния посредник.
192. ФВО следва да бъде независима от одитираните дейности. Поради това ФВО не трябва да се обединява с други функции.
193. Въз основа на рисков базирани подход ФВО следва да извършва независим преглед и да удостоверява по обективен начин, че всички дейности и звена на инвестиционния посредник, включително дейности, възложени на външни изпълнители, са в съответствие с политиките и процедурите на инвестиционния посредник, и външните регулаторни изисквания. Всички субекти в групата следва да попадат в обхвата на ФВО.
194. ФВО не следва да участва в създаването, подбора, установяването и прилагането на специални политики, механизми, процедури или рискови лимити. Същевременно това не следва да пречи на ръководния орган в управленската му функция да изисква принос от вътрешния одит по въпроси, свързани с риска, вътрешния контрол и спазването на приложимите правила.
195. ФВО следва да оцени дали рамката за вътрешен контрол на инвестиционния посредник, както е посочено в раздел 15, е ефективна и ефикасна. По-специално ФВО следва да оцени:
- целесъобразността на рамката за управление на инвестиционния посредник;

- б. дали съществуващите политики и процедури продължават да бъдат адекватни и отговарят на правните и регулаторните изисквания, както и на рисковата стратегия на инвестиционния посредник и неговия рисков апетит;
  - в. дали процедурите са в съответствие с приложимите законови и подзаконови актове и с решенията на ръководния орган;
  - г. дали процедурите са приложени правилно и ефективно (напр. дали сделките са в съответствие с изискванията, нивото на риска, който действително е поет, и др.); и
  - д. адекватността, качеството и ефективността на извършените проверки и докладването, проведено от бизнес звената (първа линия на защита), и звената, отговарящи за управлението на риска и спазването.
196. По-специално ФВО следва да проверява целостта на процесите, осигуряващи надеждността на методите и техниките на инвестиционния посредник, и допусканията и източниците на информация, които се използват в нейните вътрешни модели (напр. рискови модели и счетоводни оценки). ФВО следва също така да оцени качеството и използването на качествените инструменти за идентифициране и оценка на рисковете и предприетите мерки за редуциране на риска.
197. ФВО следва да има безпрепятствен достъп в целия инвестиционен посредник до всички регистри, документи, информация и сгради на инвестиционните посредници. Това следва да включва достъп до информационни системи за управление и протоколи от заседанията на всички комитети и органи, отговарящи за вземането на решения.
198. ФВО следва да се придържа към националните и международните професионални стандарти. Пример за посочените тук професионални стандарти са стандартите, установени от Института на вътрешните одитори.
199. Вътрешен одит следва да се извършва в съответствие с одитен план и подробна одитна програма въз основа на рисков базирани подход.
200. План за вътрешен одит следва да се изготвя най-малко веднъж годишно въз основа на годишните цели за контрол на вътрешния одит. Планът за вътрешен одит следва да бъде одобрен от ръководния орган.
201. Всички препоръки от одита следва да бъдат предмет на формална процедура за последващи действия от страна на съответните нива на управление, за да се гарантира и докладва за тяхното ефективно и своевременно изпълнение.

Дял VI — Управление на непрекъсваемостта на дейността

202. Инвестиционните посредници следва да изготвят надежден план за управление и възстановяване на непрекъсваемостта на дейността, който гарантира тяхната способност за функциониране в условията на действащо предприятие и ограничава загубите в случай на сериозен срив на дейността.
203. Инвестиционните посредници могат да създадат специална независима функция за осигуряване на непрекъсваемост на дейността.
204. Дейността на инвестиционния посредник зависи от няколко основни ресурса (напр. ИТ системи, включително облачни услуги, комуникационни системи, основен персонал и сгради). Целта на управлението на непрекъсваемостта на дейността е да се намалят операционните, финансовите, правните, репутационните и другите материални последици в резултат на бедствие или продължително прекъсване използването на тези ресурси и произтичащото от това нарушаване на обичайните процедури за работа на инвестиционния посредник. Други мерки за управление на риска могат да бъдат използвани за намаляване на вероятността от такива инциденти или прехвърляне на техните финансови последици към трети лица (напр. чрез застраховка).
205. С цел да създаде надежден план за управление на непрекъсваемостта на дейността, инвестиционният посредник следва да анализира внимателно рисковите фактори за и излагането на дейността му на сериозни смущения и да оцени (количествено и качествено) тяхното потенциално въздействие, като използва вътрешни и/или външни данни и сценариен анализ. Този анализ следва да обхваща всички бизнес линии и вътрешни звена, включително ФУР или процедурите за управление на риска, и следва да отчита тяхната взаимозависимост. Резултатите от анализа следва да допринесат за определяне на приоритетите и целите за възстановяване на инвестиционния посредник.
206. Въз основа на горепосочения анализ даден инвестиционен посредник следва да въведе:
- а. планове за непредвидени обстоятелства и за непрекъсваемост на дейността, за да гарантира, че инвестиционният посредник реагира по подходящ начин в спешни случаи и е в състояние да поддържа най-важните дейности, ако има нарушение на обичайните му процедури на работа; и
  - б. планове за възстановяване използването на основни ресурси, за да се даде възможност на инвестиционния посредник да възстанови извършването на обичайните си дейности в подходящ срок. Всякакъв остатъчен риск от потенциалното прекъсване на дейността следва да съответства на рисковия апетит на инвестиционния посредник.
207. Плановете за непредвидени обстоятелства, непрекъсваемост на дейността и за възстановяване следва да бъдат документирани и да се прилагат внимателно. Документацията следва да е достъпна в рамките на бизнес линиите, вътрешните звена

и ФУР за персонала, отговарящ за процедурите за управление на риска, и да се съхранява в системи, които са физически отделени и леснодостъпни в случай на извънредни ситуации. Следва да се осигурява подходящо обучение. Плановете следва да бъдат редовно тествани и актуализирани. Всички трудности или проблеми, възникващи по време на тестовете, следва да се документират и анализират, а плановете съответно да се преразглеждат.

Дял VII — Прозрачност

208. Стратегиите, политиките и процедурите следва да бъдат сведени до знанието на целия персонал в инвестиционния посредник. Персоналът на инвестиционния посредник следва да разбира и спазва политиките и процедурите, които се отнасят до неговите задължения и отговорности.
209. В съответствие с това ръководният орган следва да информира и редовно да осведомява съответния персонал относно новостите в стратегиите и политиките на инвестиционния посредник по ясен и съгласуван начин, най-малкото в степента, необходима за изпълнение на конкретните им задължения. Това може да бъде направено чрез писмени насоки, наръчници или други средства.
210. Когато предприятия майки, от които компетентните органи изискват, съгласно член 44 от Директива (ЕС) 2019/2034, да публикуват ежегодно описание на правната си структура и управленската и организационна структура на групата инвестиционни посредници, информацията следва да включва всички субекти, включени в структурата на групата, както е определено в Директива (ЕС) 2019/2034³⁰, по държави.
211. Тази публикация следва да включва най-малко:
- общ преглед на вътрешната организация на инвестиционните посредници и структурата на групата, както е определено в Директива (ЕС) 2019/2034, и промени в тях, включително основните отчетни линии и отговорности;
  - всички съществени промени, направени след предходната публикация, и датата на съществената промяна;
  - нови правни, ръководни или организационни структури;
  - информация за структурата, организацията и членовете на ръководния орган, включително броя на неговите членове и броя на онези, които се определят като независими, както и уточнение за пола и продължителността на мандата на всеки член на ръководния орган;

---

³⁰ Директива 2013/34/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 26 юни 2013 година относно годишните финансови отчети, консолидираните финансови отчети и свързаните доклади на някои видове предприятия и за изменение на Директива 2006/43/ЕО на Европейския парламент и на Съвета и за отмяна на Директиви 78/660/ЕО и 83/349/ЕО на Съвета (ОВ L 182, 29.6.2013 г., стр. 19).

- д. основните отговорности на ръководния орган;
- е. списък на комитетите на ръководния орган в надзорната му функция и техния състав;
- ж. общ преглед на политиката относно конфликтите на интереси, приложима за инвестиционните посредници и ръководния орган;
- з. общ преглед на рамката за вътрешен контрол; и
- и. общ преглед на рамката за управление на непрекъсваемостта на дейността.

Приложение I — Аспекти, които да се вземат предвид при разработването на политика за вътрешно управление

В съответствие с дял III, когато документират политиките и правилата за вътрешно управление, инвестиционните посредници следва да вземат предвид следните аспекти:

1. Акционерна структура
2. Структура на групата, ако е приложимо (правна и функционална структура)
3. Състав и дейност на ръководния орган
  - а. критерии за подбор, включително как се взема предвид многообразието
  - б. брой, продължителност на мандата, ротация, възраст
  - в. независими членове на ръководния орган
  - г. членове на ръководния орган с изпълнителна функция
  - д. членове на ръководния орган без изпълнителна функция
  - е. вътрешно разпределение на задачите, ако е приложимо
4. Структура на управление и органиграма (с въздействие върху групата, ако е приложимо)
  - а. специализирани комитети
    - i. състав
    - ii. дейност
  - б. изпълнителен комитет, ако има такъв
    - i. състав
    - ii. дейност
5. Лица, заемащи ключови позиции
  - а. ръководител на функцията за управление на риска
  - б. ръководител на функцията за спазване
  - в. ръководител на функцията за вътрешен одит
  - г. главен финансов директор
  - д. други лица, заемащи ключови позиции
6. Рамка за вътрешен контрол
  - а. описание на всяка функция, включително нейната организация, ресурси, статут и правомощия

7. Описание на рисковата стратегия и рамката за управление на риска
8. Организационна структура (с въздействие върху групата, ако е приложимо)
  - а. оперативна структура, бизнес линии и разпределяне на компетенции и отговорности
  - б. възлагане на дейности на външни изпълнители
  - в. гама от продукти и услуги
  - г. географски обхват на дейност
  - д. предоставяне на услуги съгласно режима на свободно предоставяне на услуги
  - е. клонове
  - ж. дъщерни предприятия, съвместни предприятия и т.н.
  - з. използване на офшорни центрове
9. Кодекс за поведение (с въздействие върху групата, ако е приложимо)
  - а. стратегически цели и ценности на дружеството
  - б. вътрешни кодекси и разпоредби, включително политики за борба с изпирането на пари и финансирането на тероризма
  - в. политика относно конфликти на интереси
  - г. подаване на сигнали за нередности
10. Статут на политиката за вътрешно управление, с дата
  - а. развитие
  - б. последно изменение
  - в. последна оценка
  - г. одобрение от ръководния орган.

